

DARBININKAS

XLIX NR. 48 SECOND-CLASS TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPĀ - JULY 8, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Prezidento proklamacija Pavergtų Tautų Savaitei

Prezidentas Lyndon B. Johnsonas birželio 18 paskelbė proklamaciją Pavergtų Tautų Savaitei. Ją pradėti skyrė nuo liepos 12.

Skelbdamas pasirėmė Kongreso nutarimu 1959; visuotiniu žmoniškųjų teisių ir asmens vertybės siekimu; Amerikos tautos išpareigojimu vykdyti laisvę ir teisingumą visur.

Savaitei metui prezidentas kvietė visus Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojus tą savaitę švęsti atitinkamom apeigom ir veikla; ragino panaujinti pasiryžimus siekti nepriklausomybės ir laisvės visom tautom, laisvės visiem asmenim.

Nuo 1959 kasmet prezidentai skelbia Pavergtų Tautų Savaite — kiekvienas vis kitokiais žodžiais. Visiem betgi tikrą ir aiškia prasmę davė Kongreso nutarimas

LIETUVOS DELEGACIJA PAVERTGŲ TAUTŲ SEIME PASKELBĖ

Amerikos prezidentui padėką ir minėjimo programą New Yorke:

„Dėkingas JAV Prezidentui už Pavergtųjų Tautų Savaitei paskelbimą ir už pareiškimą, kad „Jungtinės Valstybės yra tvirtai išpareigojusios laisvės ir teisingumo reikalui visur“, Pavergtųjų Seimas drauge su

Sovietų pavergtų tautų draugu ir tų kraštų kilmės amerikiečių organizacijomis yra numatęs New Yorke šiojią Pavergtųjų Tautų Savaitei programą:

1. Liepos 12 d.: (a) 10:00 val. kardinolo F. Spellmano vadovaujamos katalikų pamaldos šv. Patriko katedroje su prel. J. Balkūno pamokslu; (b) šv. Jono bažnyčioje protestantų pamaldos 10:00 val.

2. Liepos 12 d. 12:15 val. (tuoj po pamaldų) Pavergtųjų Seimo narių — valstybių vėliavų pakėlimas prie Pavergtųjų Seimo patalpų First Ave, tarp 44 ir 45 St., priešais J. Tautų rūmus.

3. Liepos 14 Pavergtųjų Tautų Savaitei apeigos City Hall priėmimų salėje 10:00 val., vadovaujant maj. Wagneriui.

Visose šiose Pavergtųjų Tautų Savaitei apeigose nuoširdžiai kviečiami kuo gausiau dalyvauti New Yorke, New Jersey ir Connecticuto lietuviai. Moterys, kurios turi, prašomos dėvėti tautinius drabužius“.

PREL. J. BALKŪNAS KREIPĖSI Į SPAUDĄ:

kad diskutuotų Amerikos politiką pavergtų tautų klausimu

Prel. J. Balkūnas, amerikiečių, kilusių iš vidurio bei rytų Europos, konferencijos prezidentas, paskelbė atsisaukimą į laikraščius, kviesdamas savaitės proga pasvarstyti Amerikos politiką pavergtų rytų bei vidurio Europos tautų klausimu — kaip tų kraštų laisvė gali būti pasiekta ir sustiprinta. Vertindamas pluralistinę Amerikos sistemą, kurioje kontraversiniai klausimai susilaukia skirtingų nuomonių, prelatas pažymėjo, kad jei tuo metu bus vertinamas pavergtų tautų klausimas, tai bus rasta per didelio optimizmo dėl liberalizacijos pavergtuose kraštuose. Padėtis ištikrųjų yra be esminių pakeitimų. Reikšmingi pakeitimai pavergtuose kraštuose galimi tik kilus visuomenės spaudimui, opozicijai, remiamai iš šalies, palaikomai vilties.

Tokio visuomenės spaudimo atsisaukimas prašo laikraščių skaitytojus, senatoriam, kongresmanam, vietinei spaudai.

SEN. DODD IR A. USTJANAUSKAS prieš Dodd portretą, pieštą V. Dragunevičiaus.

SEN. T. J. DODD PAGERBTAS

Hartford, Conn. — Birželio 20 buvo surengtas pobūvis pagerbti nuširdžiam lietuvių bičiuliui, pavergtųjų tautų gynėjui ir uoliam kovotojui su komunizmu — senatoriui Thomas J. Dodd. Pobūvis įvyko Hartfordo klubo patalpose. Buvo susirinkę gausiai lietuvių ir svečių. Programoje dalyvavo Hartfordo lietuvių choras, vadovaujamas muz. Jurgio Petkaičio. Senatoriui įteiktas jo paties portretas, pieštas dail. Vitulio Dragunevičiaus. Pagerbimo pobūvių organizavo National Capital Committee for Good Government. Šiai organizacijai Connecticuto valstybėje pirminkatija Antanas Ustjanuskas. (L.S.)

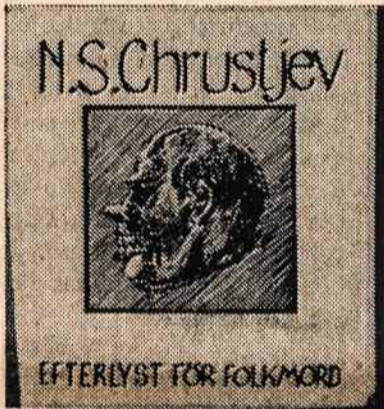
— Meksikoje prie Pacifiko liepos 5 nuo žemės drebėjimo žuvo 36, sužeistų šimtai.

SKANDINAVIJA IR MASKVA

Nikitos fiaseo

Liepos 4 Norvegijoje Chruščiovas baigė savo 19 dienų kelionę po Daniją, Švediją, Norvegiją. Laisva skandinavų spauda nevenė aštrios kritikos Chruščiovo pareiškimam. Esą Chruščiovas pasiekęs priešingą rezultatą, nei jis norėjęs. Jis rodes tokią „kieta linija“ Vokietijos atžvilgiu, su tokiu įsakomu tonu siūles pasitraukti iš Nato, kad net tie Norvegijoje, kurie buvo abejoję, ar verta būti Nato nariu, dabar jau neabejoja. Jo pareiškimai, kad danų žemės ūkyje nieko sau naudingo neradę; kad sovietų ūkis parodys danam, ką jis gali padaryti, buvo užgaulus šeiminkam. Chruščiovas paliko kuo blogiausia išpūdį, ir tiek Švedijos, tiek Norvegijos vyriausybės jautė palengvėjimą.

„IESKOMAS DEL GENOCIDO“. Tokiais ženkais ant laisvų Stockholm buvo sutiktas Chruščiovas. Tai estų jaunimo darbas.

„LAIKAS IR MUMS ryškiai priklaiti žudikus prie gėdos stulpo savo krašto ir viso pasaulio akivaizdoje“ (Tiesa Nr. 151).

kai Chruščiovas išvyko. Tokias nuotaikas perdavė iš Oslo Times korespondentas.

PREZIDENTAS JOHNSONAS liepos 2 pasirašė „pilietinių teisių“ įstatymą.

DĖL KIPRO: ar bus išvengta invazijos?

Grakų aiškus noras — prisijungti Kiprą prie Graikijos. Dėl to Graikijos min. pirmininkas atmetė naują prezidento Johnsono siūlymą susitikti su Turkijos min. pirmininku.

Zenevon į tarpininkavimo pasitarimus Kipro prezidentas Makarios atsisakė siųsti savo atstovą. Jis priešingas tam, kad ten dalyvauja ir Johnsono atsiųstas Achesonas.

Amerikos diplomatai jaučia, kad ketvirtu kartu vargiai pasiseks Turkijai sulaukyti nuo invazijos į Kipro salą. Ar nuo in-

vazijos atgrasyti ar kilus invazijai ja pasinaudoti Sovietų laivynas pro Gibraltą įplaukė į Viduržemio jūrą. Amerikos laivynas taip pat budi.

KENNEDY LENKIJOJE

R. Kennedy su šeima liepos 2 grįžo iš kelionės po Lenkiją. Ten jis buvo kaip privatus asmuo. Lenkijos vyriausybė jį ignoravo. Bet masės jį priėmė su entuziazmu. Jis lipo ant automobilio viršaus ir prakalbas sakė. Valdžios laikraščiai kaltino, kad jis piktnaudavojo Lenkijos svetingumą tom savo kalbom nuo automobilio. Bet kalbom turinys komunistinei spaudai patikęs. Esą jis kalbėjęs apie reikalą tiesti tiltus tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, ir Lenkija galėtų būti tokiu tarpininku.

— Mrs. Nhu vizos į Ameriką negavo. Liepos 7 mitinge buvo išklaudyta jos įkibėta juostelė. Kaltino, kad Vietnamą valdo dabar amerikiečiai, dėl to gyventojuose nesą pasilyržiymo kovoti, o pastatytoji valdžia labiau kovojanti su antikomunistais, ypač jei jie katalikai.

Tshombėje — keturi ministriai

Kongo naujai vyriausybei sudaryti liepos 6 pakviestas Tshombe, buvęs Katangos prezidentas.

Tshombes grįžimą The Tablet įvertino kaip pasmerkimą ketverių metų politikai, kurią Kongo varė Jungtinės Tautos ir valstybės departamentas. Arthur Krock (Times) tą mintį labiau išplėtoja. Esą iš viso Kongo tik viena Katanga buvo pasirodusi nepriklausomybei. Katangos prezidentas Tshombe Kongo lyderių konferencijoje siūlė laisvą atskirų regionų konferenciją, ir visi su tuo sutiko. Bet kitoje panašioje konferencijoje Tshombe buvo suimtas centrinės valdžios. Išleistas jis tada paskelbė Katangos nepriklausomybę nuo Kongo centrinės valdžios. Bet tada J. Tautų trys karinės ekspedicijos, atgabentos Amerikos transporto priemonėmis, reikalavo Tshombės besąlyginės kapituliacijos. Dėl tų žygių Tshombe virto egzilu Ispanijoje, o Katangos kleslėjęs ūkis buvo sugriautas, iki pagaliau atsirado ten komunistų vadovaujami teroristai. Tuo pačiu metu esą valstybės sekretoriaus padėjėjas Carl Rowan skelbė apie Tshombę ir Katangą šmeižtus. Dabar dingo J. Tautos, ir Kongo gelbėti pakviestas tasai, prieš kurį buvo tiek metų varomas valstybės departamento ir gen. sekretoriaus Thant sąmokslas.

Tshombe pasiėmė ministro pirmininko, užsienio reikalų ministro, informacijos ir ūkinio derinimo ministerių pareigas. Jau tarėsi su Amerikos atstovu dėl paramos. Tshombe sudarė išpūdį, kad Amerikos kova prieš jį tebusi tik nesu-sipratimo vaisius.

Kaip Maskva nori taiką saugoti

Sovietai liepos 7 pasiūlė ir JT gen. sekretoriui karines misijas taikai palaikyti, kur jai kyla pavojus. Tačiau karinės misijos turėtų būti ne J. Tautų, o tik Saugumo Tarybos žinioje. Antra, karinėse misijose neturėtų būti nuolatinių Saugumo Tarybos narių kariuomenės, vadinamas, Amerikos, Anglijos, Sovietų, Prancūzijos ir nacionalinės Kinijos.

Ko Sovietai tuo siekia, tebetiriama. Times jau demaskavo sovietų norą, kad į nekomunis-

tinus kraštus, jei ten kyla konfliktai, galėtų būti siųsta komunistinių kraštų kariuomenė, kuri juose vykdytų ne taiką, bet komunistinio infiltraciją.

— Mrs. Kennedy nuo rudens iš Washingtono persikels į New Yorką. Esą nuolatinis mirties priminimas blogai veikia vaikus.

— Montblanco kalnuose, Prancūzų Alpėse, liepos 7 žuvo 14 slidininkų, tarp jų buvęs pasaulio čempionas.

Kongresas kalbėjo visai aiškiais žodžiais

Johnsono kaip ir Kennedy proklamacijom aiškia prasmę duoda Kongreso 1959 nutarimas, kuris pasako, kas yra tos pavergtosios tautos ir kas jų pavergėjas

„Kadangi nuo 1918 Rusijos komunizmo imperialistinė ir agresinė politika sukūrė plačią imperiją, kuri yra grėsmė Jungtinių Valstybių ir viso pasaulio laisvųjų tautų saugumui, ir

„Kadangi komunistinės Rusijos imperialistinė politika vedė į tiesioginę ar netiesioginę agresiją ir valstybinę nepriklausomybės pavergimą Lenkijai, Vengrijai, Lietuvai, Ukrainai, Čekoslovakijai, Latvijai, Estijai, Gudrijai, Rumunijai, rytų Vokietijai, Bulgarijai, Kinijai, Armenijai, Azerbeidžanui, Gruzijai, Šiaurės Korejai, Alba-

nijai, Idel-Uralui, Tibetui, Kazachijai, Turkestanui, Šiaurės Vietnamui ir kt.;

„Kadangi šios pavergtosios tautos žiūri į Jungtines Valstybes kaip į žmonių laisvės tvirtovę, vedančią į jų išlaisvinimą, į nepriklausomybę ir atstatymą jom krikščionių, žydų, musulmonų, budistų ir kitokio tikėjimo laisvių, o taip pat jų asmeninių teisių...“ — dėl šių pagrindinių motyvų Kongresas rado reikalo nutarti Pavergtųjų Tautų Savaite ir kvietė prezidentą kasmet ją skelbti.

PRIEŠ KONVENCIJĄ: „kas nors dar turi nutikti...“

Respublikonų konvencija, kuri prasidės San Francisco liepos 13, nustelbia kitus vadaus ir užsienio įvykius. Prieš konvenciją sen. Goldwateris pritarė. Garsiau skardenasi gubernatorius Scrantonas. Jis tikisi dar laikytis prieš Goldwaterio partijos platformą sudarant. Įsiūlyti į platformą tokių dalykų, kurie nebūtų priimtini Goldwateriui. Pvz. dabar jis siūlo tokius valstybinio gyvenimo planus kaip uždrausti... Birch Society ir pareikšti, kad „pilietinių teisių“ įstatymas yra pagal konstituciją. Scrantonas pasiskelbė taip pat, kad jį nominuosias Miltonas Eisenhoweris.

— Milleris, respublikonų tautinio komiteto pirmininkas, minimas kandidatu į viceprezidentus. Jam Goldwateris palankus: Milleris rytielis, katalikas — būtų pačiam Goldwateriui atsvara. Pats Milleris pareiškė, kad jis sutinka bet kokiom pareigom, jei nebus tinkamesnių už jį. Millerio pasirinkimas verstų į Johnsoną rinkintis į viceprezidentus kataliką.

GERIAU būti teisiamai negu nužudytai

Arlene Del Fava, 27 metų Queens sekretorė, virto dienos herojum New Yorke. Sekmadienio naktį ji apsigynė nuo užpuoliko peiliu, kurį ji dėl visako nešiojosi rankinukų. Užpuolikas buvo rastas ligoninėje, kur jis buvo nuvykęs žaidžų perrišti. Bet buvo suimta ir Arlene, iš jos buvo konfiskuotas peilis ir jai paskirta byla ateinančių andrai, nes ji sulaužiusi įstatymą, kuris draudžia tokį „ginklą“ nešioti.

„Geriau jau būti teisiamai negu nužudytai“, pareiškė Arlene, kai jai išaiškino, kad ji esanti nusikaltėlė.

— „Kas nors turi atsistoti“ — tokia viltimi dar gyvena Goldwaterio priešininkai, rašo Times. Jie jau nepasitiki, kad platforma pasiseks Goldwateri sulaukyti. Rockefellerio ir

WILLIAM E. MILLER, kilęs iš Lockport, N. Y., baigęs Notre Dame-un-tą ir Albany teisių mokyklą, Niurnbergo teisme valst. gynėjo padėjėjas, nuo 1950 kongresmanas, nuo 1960 respublikonų tautinio komiteto pirmininkas.

Scrantonas noras įtraukti į platformą pareiškimą, kad „civilinių teisių“ įstatymas yra pagal konstituciją, kad Birch Society sąjūdis reikia pasmerkti, neranda tarp kitų respublikonų pritarimo.

— Mrs. Clare Booth Luce smerkė spaudą, kad ji nebuvo si garbinga Goldwaterio nuomonė perduoti teisingai. Ji remia Goldwaterį, jos vyras Scrantoną.

— Gub. Scrantonui viena rinkiminės kampanijos diena atsiejna 9,000 dolerių.

— Nixonas jau nustojęs vilties būti pasiūlytas.

— Asso. Press. respublikonų kandidatų jėgas taip vertina: Goldwateris 710 balsų, Scrantonas 149, Rockefelleris 103, Lodge 45, Nixonas 3, kiti 120, neapsisprendusių 178.

— W. Lippmannas labai teigiamai kalba apie Cabot Lodge kaip diplomatų vietnamo poste.

Richard W. Tims ir Irving I. Schiffman

Valstybės departamente pasikeitė Baltijos skyriaus vedėjai. Vietoj Richard W. Tims paskirtas Irving I. Schiffman. Birželio 19 pastarais surengė atsisveikinimo priėmimą savo pirmatakui. Priėmė dalyvavo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas bei p. Kajeckienė. Liepos 7 Baltijos diplomatiniai atstovai surengė pietus Richard W. Tims išleistuvėm.

— Vatikane ritų kongregacija nutarė kanonizuoti 22 Ugandos neirus kankinius, kurie 19 šimtmetyje buvo nužudyti, kai jie nesutiko atsisakyti nuo katalikų tikėjimo. Kanonizavimo byla buvo pradėta 1886.

— Senato komisija liepos 7 pradėjo apklausinėti dėl nežmoniškų kainų laidotuvių. Vienas liudijo, kad Amerikoje esą 24,000 laidojimo biurų; 1962 jų apyvarta buvusi 1.7 bilijonai dol.

Uzurpatoriai juodais...

Tokius vardus ėmė taikyti vyriausiam teismui, kuris pasivaivėnęs įstatymų leidimo galią ir išmušęs iš pusiausvyros Amerikos valdymo sistemą

Mes negalime teisti nusikaltėlio, jei jo prisipažinimas pareikštas nedalyvaujant jo advokatui... Mes negalime atimesti pornografijos...

Teismas siekia virsti "trečiaisiais įstatymų leidimo rūmais", atsiliepiant teisėjams Learned Hand. O visuomenei iš to viso yra tas rezultatas, — sako Journal American kolumnistas, — kad "vyriausiojo teismo ideologinis fanatizmas daro vis sunkiau mūsų visuomenei alsuoti: valdytis patiems pagal nusistojusias tradicijas ir įstatymus; valdytis vietiniu susipratimu; susidoroti sėkmingai su mūsų vidaus priešais; tęsti įsipareigojimą tėvų tikėjimui".

Amerikos valdžios funkcijos yra idealiai paskirstytos: Kongresas leidžia įstatymus, Prezidento vadovaujama vyriausybė juos vykdo, Teismas prižiūri įstatymų konstitucingumą ar jų taikymo teisėtumą. Idealu, jei tos trejų institucijų išlaiko pusiausvyrą. Pusiausvyra dingsta, jei vienos institucijos įtaka sustiprėja kitos sąskaita.

TEISMO DOMINAVIMAS

Buvo nurodoma į prezidento Roosevelto laikus, kada prezidento valdžia persvėrė ir nustelbė Kongresą — net karas buvo vykdomas be Kongreso pritarimo! Dabar tokia persvara priskiriama teismui. Prezidento valdžios dominavimas yra mažiau pavojingas, nes prezidentas renkamas tiesiogiai tautos, o ir kadencija tik ketveriems metams. Vyriausio teismo nariai yra jau prezidento skirčiai ir tai visam amžiui.

Dėmesys ėmė krypti į teismą, kai jis pradėjo keisti Amerikos gyvenimo tradicijas — išvarė maldą iš viešosios mokyklos; aiškindamas pilietines teises, susiūrinio valstybių autonomingumą ir sustiprino federalinę valdžią, iš kitos pusės suvaržė federalinės vyriausybės priemones, kuriom palaikė krašto saugumą — įsakymą komunistų partijai registruotis, įsakymą, neduoti komunistam pasų kelionėm ir užsienius.

KALTIMINAI DEL UZURPACIJOS

Vyriausio teismo dominavimas ir siekimas pakeisti gyvenimo būdą patraukė spaudos dėmesį. Kai kurie laikraščiai pakėlė aliarmą. The Tablet editorias pakaltino teismą, kad jis "uzurpavęs sau galias, konstitucijos skirtas vyriausybei ir įstatymų leidimo institucijai".

Journal American editorialistas William F. Buckley, Jr. panašiai tvirtino, pasiremdamas sociologijos profesorius Will Herberg autoritetu. Profesorius tvirtino, kad Amerikos teismas esąs "revoliucinis teismas"; jis siekia "nuversti nusistojusius mūsų visuomenės pagrindus".

Kokių pagrindus, aiškina jau Buckley: pirmiausia — federalizmo pagrindus: esą šimtmečius truko federalizmo idėją išauginti, o dabar teismas ją griauja, atimdamas iš atskirų valstybių politines teises, turėtas nuo 17 amžiaus.

Toliau teismas pakerta vyriausybės funkcijas: "Warreno teismas atėmė vyriausybei teisę reguliuoti keliones ir užsieniešius atsivėlgiant į Amerikos lojalumo riziką".

Pakerta taip pat asmenines pilietines teises ir visuomeninės moralės pagrindus: "teismo sprendimu" mes negalime melstis viešojoje mokykloje..

Dėl teismo dominavimo The Tablet apeliuoja į Kongreso narius: esą tautos išrinktieji turi imtis priemonių grąžinti vyriausybei funkcijas, kurios jai turi priklausyti. Kandidatai į prezidentus, platformų sudary-

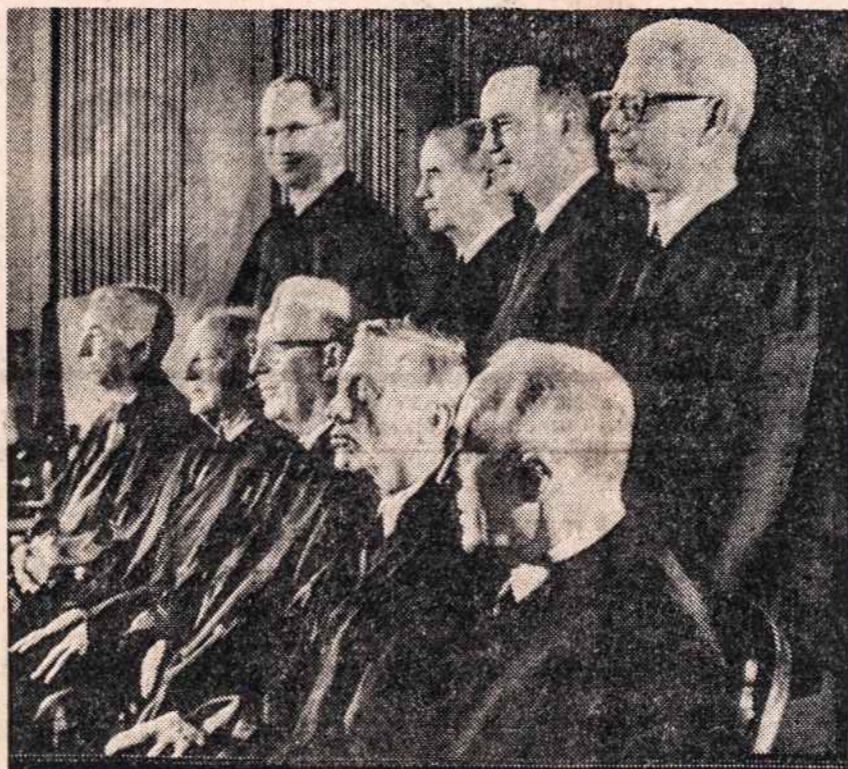

EARL WARREN

Žydų ir arabų kova New Yorko parodoj

Pasaulinės parodos komitete Alex Rose, vienas iš direktorių, birželio 23 pasitraukė. Priešas — jis aiškino — komitetas, nepašalinęs iš Jordano paviljono sienos, kuri esanti "karo propaganda, įžeidimas suvereninei valstybei ir milijonam Amerikos piliečių žydų bei nežydų". Toje sienoje vaizduojamas arabas jaunuolis, kuris šaukia pagalbos milijonui savo tautiečių arabų tremtinių. Tai išstremtieji iš Palestinos kuriant Izraelio valstybę ir lig šiol niekur neįkurdintieji.

Nepasakyta, kad tie tremtiniai yra iš Izraelio, bet žiūrėtojas ir be vardo tuoju prisimena faktą. Prieš jį pareiškė protestą jau ir miesto taryba, bet parodos komiteto pirmininkas Robert Moses ligi šiol nepajudinamas. "Antidefamacinės lygos" atstovai iškėlė net ir bylą.

VYRIAUSIASI TEISMAI. Sėdi — Clark, Black, Warren, Douglas, Harlan. Stovi — White, Brennan, Stewart, Goldberg. 'Revoliucininkus' sudaro daugumos penketukas: Warren, Black, Douglas, Brennan, Goldberg.

tojai turi aiškiai pasmerkti "juodai apsitaisiusių skirtingų uzurpaciją", kuri paneigia mūsų konstituciją ir valdymosi sistemą; tegul atstato galių pusiausvyrą, kuri yra mūsų sistemos pagrindas.

TEISMAS "REVOLIUCIJOS" TARNYBOJE:

Sie aštrūs žodžiai yra atsiliepiami į kai kurių grupių siekiamą Amerikos gyvenimo "revoliuciją", kaip sakė prof. Herberg. **Revoliucija turi pakeisti Amerikos veidą ir jos gyvenimo būdą:** vietoj federalizmo, vietoj autonomizmo duoti sustiprintą federalinę centrinę valdžią Washington; vietoje dabartinio rasių ir tautų margumyno, kuriame dominuoja baltųjų rasė ir galairių tautybė, duoti naują amerikietį, nulietą iš masės, iš baltųjų ir juodųjų virinamos bendrame katile — viešojoje mokykloje; vietoj re-

liginio margumyno, kuriame dominuoja protestantiniai tikėjimai, nulieti naujo modelio pilietį — laicistinį, agnostiką jankį.

Sitokiai politikai siekti yra daug patogesnė priemonė teismas nei Kongresas. Normalus būtų kelias, kad grupės per Kongresą keičia įstatymus, kurie yra pasėję, ir skelbia naujus. Bet tai daug sunkesnis kelias — reikia, kad plačioji visuomenė tam pritarėtų. Patognis kelias — teismas, jei "revoliuciją" vykdančioji grupė turi teisme užtikrintą daugumą. Tada užtenka teismui "aiškinti" konstituciją vietoj naujai skelbiamo įstatymo, kuriame kompetentingas tik Kongresas.

Siuo keliu teismas yra "revoliucijos" siekiančios mažumos įrankis; sykiu sudaroma iliuzija, kad revoliucija vyksta konstitucijos saugojimo priedanga.

Lietuvos atstovas ir Vliko pirm-kas Valstybės departamente

Birželio 25 d. Vliko vicepirmininkas J. Audėnas, lydintis Lietuvos atstovo J. Kajecko, lankėsi Valstybės departamente. Daugiau kaip valandą kalbėjosi su Schiffmanu, Pabaltijo skyrtaus viršininku, ir H. Vederliu, Rytų Europos skyrtaus viršininku. Paliesti bendri bėgamojo laiko Lietuvą liečią klausimai, Lietuvos egzistencijos ir konsularinė sutartis tarp JAV ir SSSR. Abiem pareigūnams buvo įteikta trumpa promemorija 'Lithuania Today'.

Senatorius Thomas J. Dodd, birželio 16 kalbėdamas kongrese apie Pabaltijo valstybes, panaudojo daug medžiagos iš paskutiniojo Eltos biuletenio. Biuletentyje yra J. Audėno atsakymai į paklausimus, kaip 1940 metais Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą? J. Audėnas tuomet buvo Lietuvos vyriausybės narys. Toliau įdėta Lietuvos diplomatinio šefo St. Lozoraičio nota Danijos vyriausybei dėl susitarimo su Sovietų Sąjunga skoloms tarp Lietuvos ir Danijos sureguliuoti.

Austrijos valdžia išdavė Čekoslovakijos komunistinei valdžiai gegužės 28 pabėgusius iš Čekoslovakijos vyrą ir žmoną Mikuliks, kurie jau turėjo Amerikos vizą ir rengėsi sėsti į lėktuvą. Neleido jiems net pranešti Amerikos konsului.

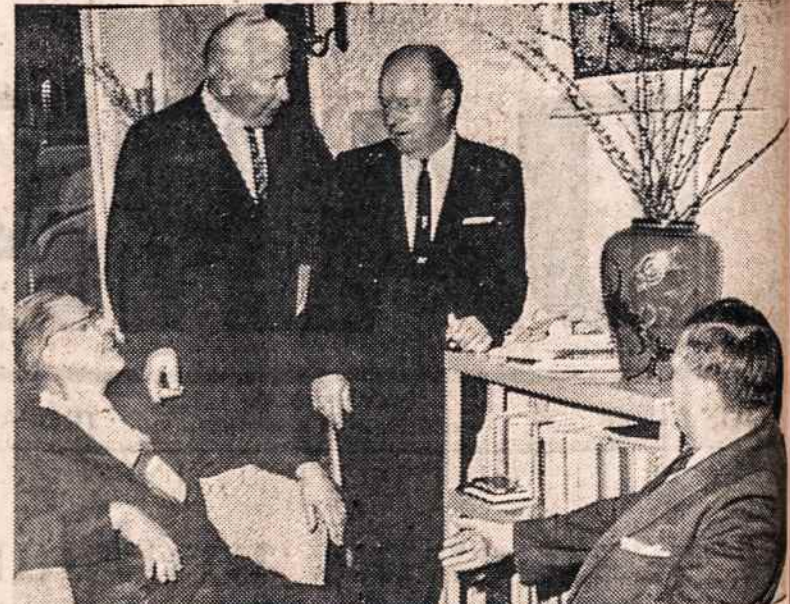
Sugrąžinkim laisvę Lietuvai!

Kongresmanas Schadeberg (R. Wisc.) kviečia amerikiečius į kovą už Lietuvos laisvę

Los Angeles, Calif. — "Turime sugrąžinti Lietuvai ir kitiems komunistų vergijoje kenčiantiems kraštams laisvę ir nepriklausomybę. Krašto vyriausybė turi kelti pavergtųjų kraštų laisvinimo reikalą Jungtinėse Tautos, ir visi amerikiečiai turime padėti nelaisvėje esantiems nusikratyti vergijos pančius." — kalbėjo kongresmanas Henry C. Schadeberg (R. Wisc.), įnešdamas naują rezoliuciją (H. Con. Res. 309) Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų laisvinimo reikalą. Tai jau šešiasdešimt pirmoji rezoliucija virš minėtu klausimu!

Kongresmanas Schadeberg vertas visų mūsų pagarbos ir padėkos. Prisiminkime jį trumpais padėkos laiškučiais, kurie adresuotini: The Honorable Henry C. Schadeberg, House Office Building, Washington 25, D.C.

Rezoliucijų skaičius didėja: turi didėti ir visų mūsų pastangos vieną iš jų praveisti. Siame darbe reikia visų geros valios lietuvių tautos ir paramos. Visi kviečiami prisidėti prie šio žygio, kuo kas gali ir pajėgia: darbu ar pinigine parama. Kovą už rezoliucijų pravedimą — tai tikrai konkretus darbas visame Lietuvos laisvinimo žygyje. Tenelieka nė vienos lietuvių organizacijos ir nė vieno lietuvių, kuris neprisidėtų darbu ar pinigine auka prie šio rezoliucijų pravedimo žygio. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office-Box 77048, Los Angeles, California, 90007. I.T.

REZOLIUCIJOM remti komiteto nariai tariasi. Iš dešinės: A. Dabšys, A. Markevičius, L. Valiukas, inž. S. Kungys, stud. I. Mažeikaite, inž. Bureika. Nuotr. L. Kančiausko

JAUJIEJI talkininkai rezoliucijom remtis su pirm. L. Valiuku. Iš kairės: A. Markevičius, L. Valiukas, inž. S. Kungys, stud. I. Mažeikaite, inž. Bureika. Nuotr. L. Kančiausko

KAPITONO SVENSONO BYLA

Frankfurte, Vokietijoje, birželio 29 pradėjo nagrinėti kap. Alfredo Svensono bylą. Prieš metus jis buvo pabėgęs į rytų Vokietiją. Gegužės mėn. dabar iš rytų Vokietijos buvo grąžintas į vakarų Vokietiją kaip "nevertas būti komunistu". Jo pabėgimas ir visas laikas iki grąžinimo gaubiamas keistais paslapties. Jis aiškina buvęs nugirdytas ir pervežtas. Aiškina, buvęs Vokietijoje sumuštas, kai norėjo grįžti. Jo gynėjas prašė CIC bylos apie jį — lig šiol gausi. Prašė anglų Reuterio korrespondento, pas kurį Berlyne Svensonas buvo atbėgęs, į dininkus, Reuteris uždraudė savo korespondentui byloje dalyvauti. Jei bus nuteistas už derybų zertavimą, gresia 8 metai.

— P. Vietname jau žuvo 244 amerikiečiai

SPAUDA

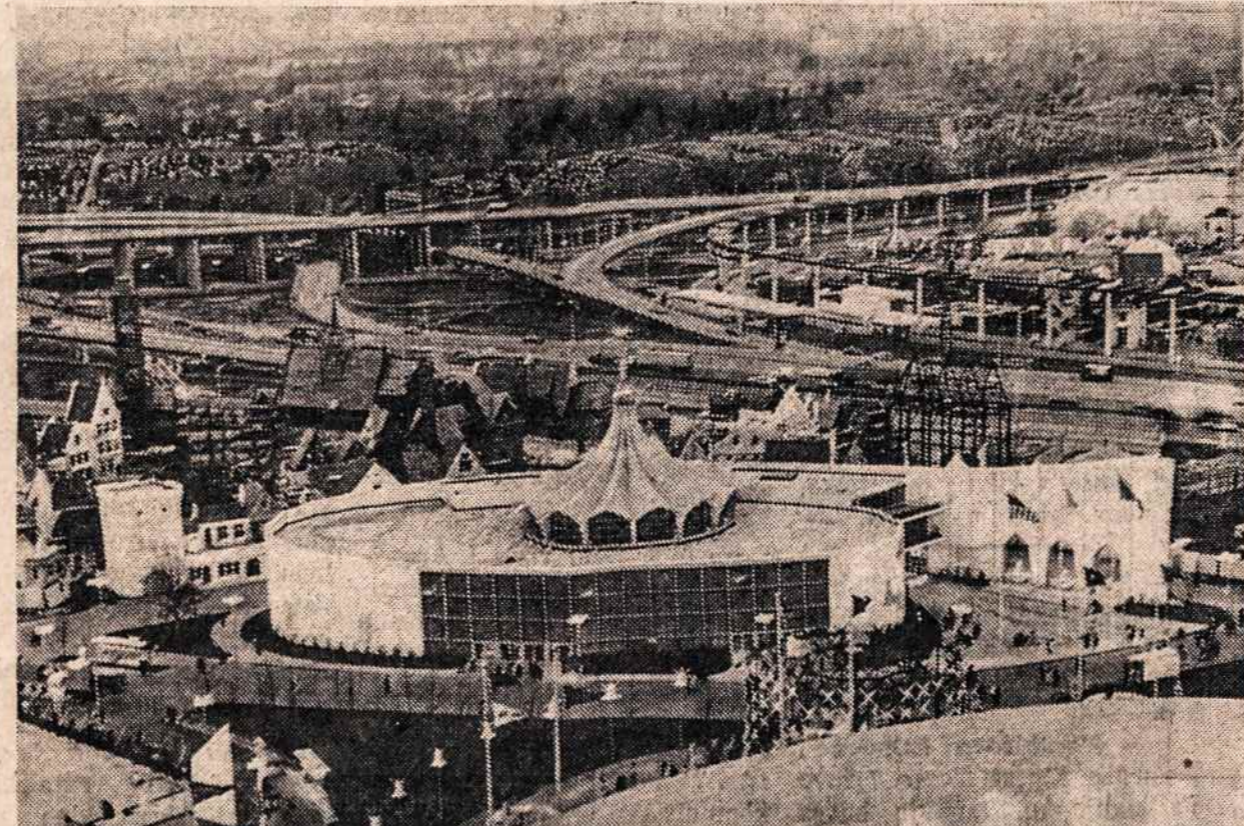
LIETUVA IR NEGRAI AMERIKOJE

Dirvoje birželio 26 laiškuose Julius Smulkštys polemizavo su V. Meškausku dėl sen. Goldwaterio. Esą V. Meškauskas persas Goldwaterį lietuviams. Julius Smulkštys tą Goldwaterį atmeta, nes laiko jį "rasinės diskriminacijos ir netolerancijos simboliu". Esą jis lietuviams negali būti priimtinas, nes "ar žmogus, kuris remia savo kandidatūrą mažumų konstitucinių teisių paneigimu, gali būti nuširdus lietuviškos mažumos Sovietų Sąjungoje teisių gynėju?"

Dėmesį patraukia ne Goldwaterio reikalas, bet Lietuvos reikalas, kuris liečiamas Juliaus

Smulkščio laiške. Girdėti apie Lietuvą, kaip "lietuvišką mažumą Sovietų Sąjungoje", gali būti malonu šaliniukui Maskvos imperialistinės politikos, kuri Lietuvą laiko Sovietų Sąjungos dalim ir lietuvius laiko mažuma palyginti su "didžiuoju broliu" — rusų dauguma. Tačiau kovojantieji už nepriklausomą Lietuvą, kaip ir Amerikos valstybės politika, į Lietuvą tebežiūri kaip Sovietų Sąjungos pavergtą valstybę.

Lietuviui negali būti priimtinas lietuvių padėties Lietuvoje lyginimas su padėtimi negrų, kurių Jungtinės Valstybės nėra okupavusios.

VATIKANO paviljonas pasaulinėje parodoje.

Nuotr. R. Kisieliaus

Adolfo SCHRAGERIO

Vienintelis atstovas Amerikoje šių vokiškų svečių kambario spintų

BALDAI

Turime nuolat mūsų sandėlyje įvairaus dydžio bei įvairaus medžio. Baldas išardomas ir pristatomas į bet kurią JAV-bių vietą.

336 East 86th St., N. Y. C.

Tarp 2-os ir 1-os Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro

Antradieniais ir šeštadieniais 9 iki 6 val. vak.

Jeji norite siųsti pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas U.S.S.R. (kaip pav. automobilius, dviračius, siuvarmas mašinas ir t.t.), kreipkitės į vieną iš seniausių veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 METŲ PATYRIMĄ

Atvykite arba rašykite mūsų centrinei įstaigai arba kuriam nors skyriui didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

VYRIAUSIA ĮSTAIGA GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. 716 Walnut Street Philadelphia, Pa., 19106	PITTSBURGH, PA. 346 Third Avenue, Pittsburgh 22, Pa. GRant 1-3712
MŪSŲ SKYRIAI: UPTOWN BRANCH, Philadelphia, Pa. 632 West Girard Ave. WAhnut 5-8878	NEWARK, N. J. 263 Market Street, Newark 2, N. J. MARKet 3-1968
NEW YORK, N. Y. 48 1/2 E. 7th Street, New York 3, N. Y.	BALTIMORE, MD. 3206 Eastern Avenue, Baltimore 24, Md. DI 2-2374
CHICAGO, ILL. 4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill. FRontier 6-6399	TRENTON, N. J. 730 Liberty Street, Trenton, N. J. LY 9-9163
DETROIT, MICH. 6446 Michigan Ave., Detroit 10, Mich. TASHmoor 5-7560	MINNEAPOLIS, MINN. 217 E. Hennepin Street, Minneapolis 14, Minn. FE 2-4908
BOSTON, MASS. 390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. ANDrew 8-8764	HAMTRAMCK, MICH. 11415 Jos-Campau Ave., Hamtramck 12, Mich. TO 8-7940
CLEVELAND, OHIO 7023 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio UTah 1-0807	ELIZABETH, N. J. 943 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N. J. EL 4-7608
ROCHESTER, N. Y. 683 Hudson Ave., Rochester 21, N. Y. BAker 5-5923	MIAMI, FLA. 2755 Biscayne Blvd., Miami 37, Fla. FR 9-8712
LOS ANGELES, CALIF. 3216 Sunset Blvd., Los Angeles 26, Calif. NO 5-9887	MILLVILLE, N. J. 1701 W. Main Street, Millville, N. J. TEL 825-1609
SAN FRANCISCO, CALIF. 1236 — 9th Avenue, San Francisco 22, Calif. OV 1-4229	OMAHA, NEB. 5524 So. 32nd Street, Omaha 7, Neb. TEL 731-8577

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Ateityje reikėtu susitarti su latviais ir estais

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laisvieji ir pavergtieji

Laisvės diena, liepos 4, tradicinė Amerikos nepriklausomybės šventė, praėjo ramiai ir giedriai, kaip visada.

pagal vieną kurpalį, viskas iš viršaus įsakoma ir prievartaujama.

Spauda kurį ateina iš pavergto Lietuvos, dvelkia tuo pačiu nykumu.

Paskaitės dar vidaus gyvenimo žinias, anas asmuo nustūmė į šalį 'Tiesos' numerius ir pasakė: "Kaip nyku, kaip tuščia! Kaip jie gali ten ištvirti? Apsipranta?"

Sakoma, "šuo ir kariamas apsipranta", o žmogus — juo labiau. Reikia gyventi. Bet tie, kurie gyvena laisvėje, dažnai nebeatjaucia pavergto žmogaus.

Pavergtieji lietuviai galėtų priminti seną Survilkiškio apylinkės patarlę: "Eina pas rusą teisos ieškoti — vai teks dar jam daug paraudoti. Toje apylinkėje dar iš caro laikų būta kolonistų. O šiuo metu jų prigūžėjo šimtai tūkstančių.

Alto šaukiami kongresai reti, bet reikšmingi. Juose su dideliu ryžtu svarstoma Lietuvos laisvinimo problemos ir nustatomo gairės tolimesniam veikimui.

Siemet, birželio mėn. 26-28 d.d. į Alto suvažiavimą Washingtono nesitikičiau patekti. Tik dėka Kiršteinų, buvau nuvežtas iki pat kongreso durų.

Alto pirmininkas L. Šimutis atidarė kongresą trumpa kalba, priminė, kad Alto pagrindinis tikslas yra kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, teikti pagalbą Lietuvos žmonėms, globoti pabėgusius nuo priespaudos, skleisti visuomenėje teisingą informaciją apie Lietuvą, ginti nuo okupantų prasmanymų, šmeižtų ir t.t.

Po vyskupo V. Brizgio invokacijos sudaryta garbės ir darbo prezidiumai. Energingai pirmininkavo V. Abraitis, vėliau A. Davenienė. Sveikino Lietuvos atstovas J. Kajeckas, konsulas P. Daužvardis, įvairių organizacijų atstovai ir kiti garbingi asmenys.

Prof. D. Krivickas svo paskaitoje "Lietuvos byla tarptautinės politikos raidoje" vaizdžiai ir išsamiai nušvietė Lietuvos teisinę būitį ir politinę egzistenciją. Pijūs Grigaitis kalbėjo apie mūsų artimiausius uždavinius; kad ir nukrypdyt kalbėdamas į smulkmeniškumą, bet vis vien susidarė išpušis, kad įvyko jo galvojime lūžis.

Paklausimai dėl paskaitose pareiktų minčių buvo nesklاندūs. Pirmininko L. Šimučio

Nuotrupos iš Amerikos lietuvių kongreso

J. MIŠKINIS

pranešimas apie Alto veiklą buvo atspausdintas ir visiems dalyviams išdalytas. Tai dėl laiko stokos jo neskaityt, o tik pranešė apie darbą ir sunkumus ruošiant suvažiavimą.

Aplamai, mėgstantieji kritikuoti Alto veiklą turėtų pasiskaityti L. Šimučio pranešimą, tai tada susidarytų žymiai geresnė nuomonė ir įsitikintų, kad Alto nariai daug dirba ir labai daug yra nuveikę.

Kun. V. Bagdanavičius paskaita buvo turininga ir patraukli. Baigdamas pažymėjo, kad tarpusavio lietuvių santykiavimo klausimu dera mums pavyzdžių ieškoti senoje Lietu-

voje. Adv. Julius Smetona pamokamai ir gerai kalbėjo, kaip reikia propagandą vesti tarp amerikiečių.

Seštadienį, birželio mėn. 27 d., kongreso tąsa buvo pavesta jaunimui. Pirmininkavo dr. A. Sužiedėlis. Tikėtasi, kad prigūžės jaunimo pilnutelė salė. Dėja, susirinko senimas; jaunimo labai mažai tesimatė.

Inž. A. Rudis susirinkusiems pristatė kongresmaną W. Murphy, kuris pasakė atitinkamą kalbą. Dr. A. Vardžio paskaita "Sovietų kolonizacija Lietuvoje" truko apie valandą. Tai ne paskaita, bet studija, ir tokią auditorijai angliškai buvo sunkiai suprantama.

L. K. MOTERŲ SAJUNGOS New Yorko skyriaus vėliava prie lietuviško kryžiaus pasaulinėje parodoje Nuotr. V. Maželis.

jam buvo skaityti angliškai, o dalyviams dar sunkiau klausyti. Ir kam? Dėl kelių asmenų, nemokančių lietuviškai? Net ir afrikietis atsistojęs kalbėti drožė su stipriu prancūzišku akcentu. Sunku buvo suprasti, kokia jis kalba šneką.

Buvo pranešta, kad norintieji aplankyti Baltuosius Rūmus, šeštadienį turi ten susirinkti 1:30 val. popiet. Daug kas pasitraukė iš paskaitų ir išvyko į Baltuosius Rūmus. Kadangi ten neradome pažadėtojo vadovo, tai prisijungėme prie kitų organizacijų ir su jais perėjome Baltųjų Rūmų sales ir kai kuriuos kambarius, o iš ten išvykom lankyti meno ir istorinių vietovių, kurių daug yra Washingtono. Dėl didelio nuovargio kai kas negalėjo dalyvaut vakare bendrame pokilyje.

Baigiant tenka pažymėti, kad Amerikos Lietuvių suvažiavimas įvyko ne visai palankiu laiku — sukliuvo su masinių ukrainių suvažiavimu. Buvome visur jų nustelbti. Ateityje reikėtų susitarti su latviais bei estais ir padaryti vieną didelę Pabaltijo kraštų demonstraciją, nes amerikiečiai tris Pabaltijo valstybes vis suplaka į vieną — The Baltic States.

Sekmadienį, šiek tiek pailsėję, ryžomės aplankyti Lietuvos atstovybės būstinę. Kad ir tolokai nuo mūsų viešbučio, bet R. Kiršteinai gera savo orientacija be klaidžiojimų mus

Brazilijoj sukruto lietuviai

Brazilijos vyriausybei pasikeitus, lietuviai sujudę daryti žygį, kad būtų leista veikti su visomis teisėmis Lietuvos pasiuntinybei Rio de Janeiro ir Lietuvos konsulatui Sao Paulo. Šiai akcijai vadovauja prel. P. Ragažinskas. Renkami parašai prašymui, kuris bus įteiktas Brazilijos prezidentui. Pasirašo daug žymių Brazilijos politikų, visuomenės veikėjų, universiteto profesorių. Apie tą reikalą buvo plačiai skelbta spaudoje. Į lietuvių organizacijų atsiskaitimą jautriai atsiliepė Sao Paulo akademinis jaunimas savo atsiskaitimais ir visuomene. Jis buvo išsargintas radijo, televizijos ir spaudos.

nuvežė prie atstovybės būstinės. Namas neimponuojantis, bet vis vien mielas. Balkone trispalvė vėliava ir prie įėjimų durų yra iškaba su užrašu: "Lietuvos Valstybės Pasiuntinybė". Apačioj tas pat angliškai. Iškaba prašyte prašosi atnaujinti. Namo priekį puošia dvi sidabrinės eglaitės ir sunkiai auganti žolytė. Padarę keletą nuotraukų, nuvykome į Marijos bažnyčią, kurioj ir Lietuvos vardas bus įamžintas.

Pirmiausia susiradome tą vietą, kur rengiama Šiluvos koplyčia. Prie nišos pakabintas laiktas Šiluvos Marijos paveikslas ir šalia jo spindi keliolika žvakučių. Bažnyčios pastatas milžiniškas. Vidus dar ne visur užbaigtas. Atrodo, ilgai truks. Lenkų koplyčia jau įrengta ir gan puošniai atrodo. Bažnyčios rūsyje irgi yra įrengta keletas originalių koplyčių. Be to, čia veikia didžiulė valgykla ir trys suvenyrių parduotuvės.

Lietuvių pamaldų metu bažnyčioje buvo labai daug žmonių. Mišias aukėjo vyskupas V. Brizgys, o solistas J. Vaznelis žaviu balsu stebino klausytojus. Prel. J. Balkūno pamokslas visiems padarė gilias įspūdžio. Visi pamaldų dalyviai ir bažnyčios lankytojai klausėsi su dideliu susikaupimu. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Vykau pas brolių, kurio tikslų adresą buvau gavęs Kaune. Jis dirbo viename dvare. Gal ten bus ramiau. Galima bus ilgiau pas jį pagyventi... Kas galima ir sakyti apie susitikimą su broliu, kuris nieko nežinojo nei apie mane, nei apie mirusį brolių. Bet ramybės ir čia neradau. Brolio kambarys buvo antrame aukšte. Pro langą pamatėme NKVD kareivius, kurie vedė keletą jaunų vyrų. Jų rankos buvo surištos. Tai buvo sugauti naujokai. Naktį mus pažadino šūviai. Pro langus matėme raketas. Bet žmonės vis tiek neustojta noro linksintis. Rytąjį dieną — tai buvo sekmadienis, brolis pasiėmė mane ir savo bendradarbio tėviškę už 15 kilometrų. Ten buvo keliamos vardinės, vaišino "namine".

Naktį į tuos namus atvyko miškiniai. Jie turėjo ryšį su tais namais. Gavę maisto ir naminių, jie iškeliavo atgal į žalią girią.

Liūdnai atrodė tie jaunuoliai. Veidai išbalę, išvargoti gilias rūpesčio ir nuolatinio pavojaus. Apsirengę įvairiom uniformom; vieni civiliška, kiti kariška, vieni šaulių, kiti neį Plechavičiaus rinktinės uniformom. Visi turėjo automatų, šovinių diržus ir rankines granatas.

Prisidėti prie miškinių buvo puiki proga. Tačiau savo širdy jutau, kad man skirtas kitas kelias. Nusprendžiau jį išmėginti. Kaune buvau sutikęs savo draugį iš kariuomenės laikų. Jie dabar buvo pabėgę iš miško ir slapstėsi Kaune. Sakė, kad mieste lengviau išsisaugoti nei gūnyje. Iš jų buvau sužinojęs, kad daug žmonių vyksta į Klaipėdos kraštą. Ten apsigyvena, gauna darbus ir atleidimą nuo kariuomenės. Įvairių įstaigų vadovai ten esą lietuviai ir daug padeda atvykstantiems susitvarkyti. Tačiau ten įsileidžia tik su tvarkingais dokumentais, siunčiamus patikimų organizacijų ar vietos valdžios. Daugiausia betgi ten vyksta miškiniai su pirktais ar kitaip parūpintais dokumentais. Aš gavau rekomendaciją, pas ką nuvykti Klaipėdos krašte. Bet man dar trūko siuntimo dokumento. Dėl to dokumento ryžausi dar sykį atkankyti Dotnuvoje. Po nuotykių Dotnuvoje, kur vos vos nebuvau sušaudytas, laimingai gavau, ko buvau norėjęs, ir traukiniu pasileidau į naują man nežinomą gyvenimą — Klaipėdos krašte.

VINCAS NELAIMĖ Dotnuvoje 1944

Baigiantis savaitei, paskambinau į saugumą. Teisinaus, kad labai sergu ir šiuo metu nieko negaliu dirbti. Pareikalavo gydytojo pažymėjimo. Tai man nebuvo sunku, ir rytojaus dieną pažymėjimą pasiunčiau paštu.

milicininkai padarė kratą ir laukia manęs pereinant. Kalėjimo baimė buvo tokia didelė, kad ir nepajutau, kaip atsidūriau akademijos griuvėsiuose. Milicininkai išsiaiškino, kad buvau darbovietėje, kad išėjau; įtarė, kad galiu būti pasislėpęs griuvėsiuose. Po griuvėsių jie vaikščiojo, šaudė, reikalavo pasiduoti. Palindęs po senais apgriuvusiais laiptais, ištūnočiau iki nakties. Nuo šalčio ir nervų įtampos drebėjau. Tik gerojai sutemus, išslinkau, pasiekiau savo geras pažįstamas, ten apsilau; iš ten patyriau, kad mano kambary milicininkas dar tebelaukia; iš ten pasiekiau ir savo draugą, pas kurį buvo mano dokumentai.

Pirma naktis miške. — Per keliolika minučių buvau pamiškėje. Kur eiti, pats nežinojau.

Kito pusėj miško, už 3-4 kilometrų, turėjau porą pažįstamų ūkininkų. Ryžausi juos pasiekti. Pasirinkau tiesiasią kelią per tankų eglyną kvartaline linija. Miške buvo dar daug sniego, tarptau ūkininkų trobas. Vienoje sodyboje lojo šunės. Tai buvo ženklas, kad ten negaliu rodytis. Ten jau kas svetimas yra. Pasukau į tą ūkį, kur buvo tykla. Dar visi miegojo. Nedrįsau belstis, išilindau į daržinę, pasislėpiau šiauduose ir užmigau. Nubudau sušalęs ir nuėjau į vidų. Buvo vienos moterys. Pamatė mane išsiganod. Jos žinojo, kad buvau suimtas. Manė, kad pabėgau iš kalėjimo. Gal dabar atsieja. Apraminau, kad esu paleistas. Po pusryčių sutarėm, kad čia pasiliksiu dar vieną naktį. Jos bijojo ilgiau laikyti, nes vienas vyras iš tų namų namie nenakvoja. Enkavedistai protparpiais atvykę patikrinti. Kaip tik jie buvo buvę vakar. Tik moterys stebėjosi, kaip aš galėjau per mišką ateiti, nes vakar iš vakaro čia visur buvę pilna enkavedistų. Klausinėje apie du pabėgusius iš armijos kareivius, kurie slepiasi kažkur čia šioje girioje. Tačiau NKVD vyrai į miško gilumą nėję.

Namo pareiti negaliu. — Kitą rytą atsiveikinau. Pasukau Sušvės upės link. Patvinus. Nėra kaip pereiti į kitą pusę. Užsukau pas vieną malūnininką.

Tos minties įgąsdintas tylėjau, sulaukdamas kvėpavimą. Nutolus žingsniam pakilau nuo žemės. Eju, sustodamas kas dešimt žingsnių, pasiklausyti. Jau aušo, kai išėjau į pamiškę ir pamačiau ūkininkų trobas. Vienoje sodyboje lojo šunės. Tai buvo ženklas, kad ten negaliu rodytis. Ten jau kas svetimas yra. Pasukau į tą ūkį, kur buvo tykla. Dar visi miegojo. Nedrįsau belstis, išilindau į daržinę, pasislėpiau šiauduose ir užmigau.

Nubudau sušalęs ir nuėjau į vidų. Buvo vienos moterys. Pamatė mane išsiganod. Jos žinojo, kad buvau suimtas. Manė, kad pabėgau iš kalėjimo. Gal dabar atsieja. Apraminau, kad esu paleistas. Po pusryčių sutarėm, kad čia pasiliksiu dar vieną naktį. Jos bijojo ilgiau laikyti, nes vienas vyras iš tų namų namie nenakvoja. Enkavedistai protparpiais atvykę patikrinti. Kaip tik jie buvo buvę vakar. Tik moterys stebėjosi, kaip aš galėjau per mišką ateiti, nes vakar iš vakaro čia visur buvę pilna enkavedistų. Klausinėje apie du pabėgusius iš armijos kareivius, kurie slepiasi kažkur čia šioje girioje. Tačiau NKVD vyrai į miško gilumą nėję.

Namo pareiti negaliu. — Kitą rytą atsiveikinau. Pasukau Sušvės upės link. Patvinus. Nėra kaip pereiti į kitą pusę. Užsukau pas vieną malūnininką.

Jo malūnas nacionalizuotas, bet gyvena dar po senovei. Jis pasiūlė tuojau pagalbą. Užsodino mane ant vieno arklio, berniuką ant kito, ir per seklausią jam žinomą vietą perėjojom.

Traukia kaip paukštį, iš lizdo išbaidytą, atgal. Mano lizdas, mano tėviškė, už 25 kilometrų. Bet žinojau, kad ten man neįmanoma rodytis. Neseniai ten buvo kautynės tarp partizanų ir rusų kareivių, ir dabar ten seka kiekvieną naują žmogų.

Pasukau Pernaravos link, kur turėjau giminių. Vakare pasiekiau grėtiną prie Pernaravos kaimą. Radau gimines čia dar laisvas. Bet radau ir nelinksmą žinią iš tėviškės. Mano brolis, kuris slapstėsi nuo kariuomenės, persišaldė, gavo plaučių uždegimą ir mirė — nebuvo galima prišaukti gydytojo pagalbos. Mirė vyras tik 22 metų, palikdamas jauną žmoną ir dvi mažas dukreles. Ryt dieną turėjo būti jo laidotuves. Tėviškė tik už 13 kilometrų. Bet giminės atkalbėjo, kad į laidotuves nevykčiau.

Brolis ieškojimas. — Pas gimines pabuvau kelias dienas. Ilgiau būti vienoj vietoj pavojinga. Reikia eiti toliau. Bet kelionei reikia gi turėti bent kokį siekimą, kelio tikslą. Mano tikslas buvo susirasti jaunąsias brolį. Žinojau, kad jis iš tėviškės išvyko ir dirbęs kažkur apie Panevėžiuoką. Jis esąs

atleistas nuo kariuomenės. Nuvykęs ten, brolio neradau. Esą labai gauda jaunus vyrus, ir jis pasitraukęs kitur. Iš vieno tarnautojo pasisekė patirti, kad brolis persikėlė apie 25 kilometrų už Kauno. Narkvojau prie Babtų pas vieną pažįstamą plento darbininką, kuris kaip tik dėl to darbo buvo atleistas nuo kariuomenės. Taip, čia tas pats kaip visoje Lietuvoje — daug vyrų žuvo, daug sugavo ir įkiso į kalėjimus, daug šeimų išvežė į Sibirą. Eiti iš Babtų į Kauną keliu pavojinga. Karinis judėjimas didelis. Gali įtarti. Pasinaudojau čia įprastu būdu keliauti — pirmą pasitaikiusį karinį sunkvežimį paprašiau, kad pavėžintų. Soferis ir jo palydovas priėmė mane į priekį. Pamatė, kad kalbu rusiškai, ėmė klausinėti, kas aš, iš kur einu. Mane pagavo baimė, ar jie nenugabans manęs tiesiai į NKVD. Tik privažiuavom Vilijampolę, ir pasiprašiau, kad išleistų. Vyras pasirodė geri, neėmė net pinigų.

Kaune patyriau, kad esąs paskutiniu laiku atsiradę asmenų, kurie turį ryšius su tarybinėm įstaigom ir parūpina atleidimo nuo kariuomenės dokumentus. Tą pirmą naktį buvau suvestas su tokiu veikėju. Jis sutiko mane įdarbinti Kaune, sutvarkyti jusius dokumentus. Tačiau tam reikia 2,000 rublių. Man tai buvo neįkandama.

Kaune patyriau, kad esąs paskutiniu laiku atsiradę asmenų, kurie turį ryšius su tarybinėm įstaigom ir parūpina atleidimo nuo kariuomenės dokumentus. Tą pirmą naktį buvau suvestas su tokiu veikėju. Jis sutiko mane įdarbinti Kaune, sutvarkyti jusius dokumentus. Tačiau tam reikia 2,000 rublių. Man tai buvo neįkandama.

MERGAITĖS rauja ropę vasaros stovykloje Putname.

Nuotr. B. Kerbelienės.

DVEJI METAI APSIREIŠKIMUI SKIEMONYSE

Marijos apsiereškimas Janonių kaime, Skiemonių parapijoje 1962 liepos 13-14, žmonėse tebėra gyvas. Apsiereškimo vieta gausiai lankoma. Neseniai gautame viename laiške rašoma:

"Yra labai daug visokių negaluojančių, kurie eina keliais aplink tą vietą, kad tik pagytų. Ir dauguma gauna, ko prašo". Rusai "baisiai širsta ir baudžia už mindžiojimą pievų ir javų, bet nieko nepadeda nei baudos nei pajuokos, kurių netrūksta. Vidinio pagerėjimo (—dvasioje) irgi gana daug". Anksčiau Skiemonių bažnyčioje per metus išdalindavo 12,000 komunikantų, tai "pereitais metais jau išdavė su virš penkiasdešimt tūkstančių. Ir aš pati buvau nuėjusi prie Jo stalo... Siemet vėl ruošiusi liepos 13-14, jei bus gražus oras".

MAISTO SIUNTINIŲ SIUNTIMAS IŠ EUROPOS SUSTABDOMAS

Nuo šiol maisto siuntiniai gali būti siunčiami tik iš Amerikos arba iš išteigtų maisto bazių Maskvoje, Rygoje ir Odesoje. Užsakyti siuntiniai pristatomi 10-20 dienu laikotarpyje. Pristatymas garantuotas. Rygoje pakuojamiems siuntiniams galima užsakyti įvairių konservų, kurių iki šiol iš Amerikos siųsti nebuvo galima. Nauji katalogai jau atspausdinti. Suinteresuoti gali kreiptis adresu:

American and Foreign Trading Co., 62 Whiting Lane West Hartford, Conn.

(Skelb.)

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių Slyvynų vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu. PATOGIOS patalpos, geras maistas

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500' pėdų pločio puikus plažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtyys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kroatetas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmd. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalui kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N. Y.

Tel. (518) NH 4-5071

LIETUVIŲ JAUNIMAS JAV SOSTINEJ

Washington, D.C. — Virš dešimt studentų čia studijuoja inžineriją, matematiką, mediciną, kalbas, pedagogiką, ekonomiką, verslo administravimą, sportą ir kt. Georgetowno, Washingtono, Katalikų, Marylando universitetuose ir kai kuriose kolegijose.

Ši pavasarį gavo bakalaurų laipsnius du studentai — Jūratė Kazickaitė, studijavusi kalbas, baigė Trinity kolegiją. Vyksta į Kenya kaip Peece Corps bendradarbi. Vitas Vasaitis, studijavęs inžineriją, baigė Marylando universitetą. Jis veikia dalyvaudavo lietuviškuose jaunimo ir kituose parengimuose.

Visiems iš jų laikas nuo laiko pasitaiko progų supažindinti kitataučius studentus su lietuvių kalba, istorija, literatūra, menu. Danutė Paramskaitė su ruošė lietuvišką parodėlę Georgetowno universitete. Birutė Saldukaitė Marylando universitete tarptautinio klubo šventėje papuošė vieną iš 30 tautinių stalų lietuviškais eksponatais ir pakvietė Baltimorės tautinių šokių grupę išpildyti dalį programos.

Gaila, kad kai kurie studentai, atvažiuavę iš kitų miestų, tiesiog prapuola. Labai retai juos kas nors sutinka. Apie jų mokslų baigimą sužinoma tik iš laikraščių. Malonu, kai nauji studentai patys ieško progų susipažinti su vietiniais lietuviams ir pagyvinti veikimą.

Virš 20 moksleivių sėkmingai užbaigė mokslo metus, dauguma su pagyrimu. Aukštesniasis mokyklas šį pavasarį baigė keturi. Elena Jurgėlaitė, pasireiškusi muzikoje ir dalyvaus lietuviškuose parengimuose, studijuos muziką ir dainavimą. Laima Saldukaitė, Baltimorės tautinių šokių grupės narė, studijuos chemiją ir matematiką. Gintaras Dambraiva ir Almis Vitėnas studijuos inžineriją. Pradines mokyklas baigė Asta Vitėnaitė ir Algė Zundytė.

Lietuviška K. Donelaičio mokykla su 17 mokinių užbaigė trečius mokslo metus. Mokė O. Tautvydienė, M. Slapšienė ir L. Saldukaitė. Mokslą užbaigiant, buvo labai gražiai pravestas K. Donelaičio minėjimas deklamacijomis, dainomis ir tautiniais šokiais.

Studentų ir moksleivių vasaros planai labai įvairuoja. Vieni mokysis, kiti dirbs, kad palengvintų savo studijas. B. Saldukaitė gilins prancūzų kalbą vasaros kursuose Kanadoje. J. Mažeikaitė ir L. Saldukaitė, Baltimorės tautinių šokių grupės narės, ruošias pasaulines

ATSIŪSTĀ PAMINĖTI

Stasys Žilys — GYVENIMO SALTINIŲ, autoriaus viršelį ir kiti piešiniai, nuotraukos A. Kežio, S.J. Išleido kunigai: P. Džiegoraitis, F. Kireilis, J. Pakalniškis, V. Piktorna, V. Šarka, minėdami savo kunigystės 25 metų sukaktį. Knygą platina Nekalto Prasišėjimo seserys Putname, 253 psl., kaina 3 dol.

parodos dainų ir šokių šventei New Yorke. Po šventės studentai ir šį pavasarį baigusieji mokyklas moksleiviai ruošiasi važiuoti į Dainavos studentų stovyklą. Marytė Dambriūnaitė ir Rūsnė Vaitkutė stovyklau stovykloje Putname, o Felicija Giedrytė bus pagalbininkė. Kiti moksleiviai dar nėra apsisprendę.

Liūdna pastebėti, kad nevisi moksleiviai pasinaudos lietuviškom stovyklom, nesutvirtės lietuviškoje dvasioje, neturės taip brangių prisiminimų ir progos susipažinti su kitų lietuviškų kolonijų jaunimu. D.C.

Newark, N. J.

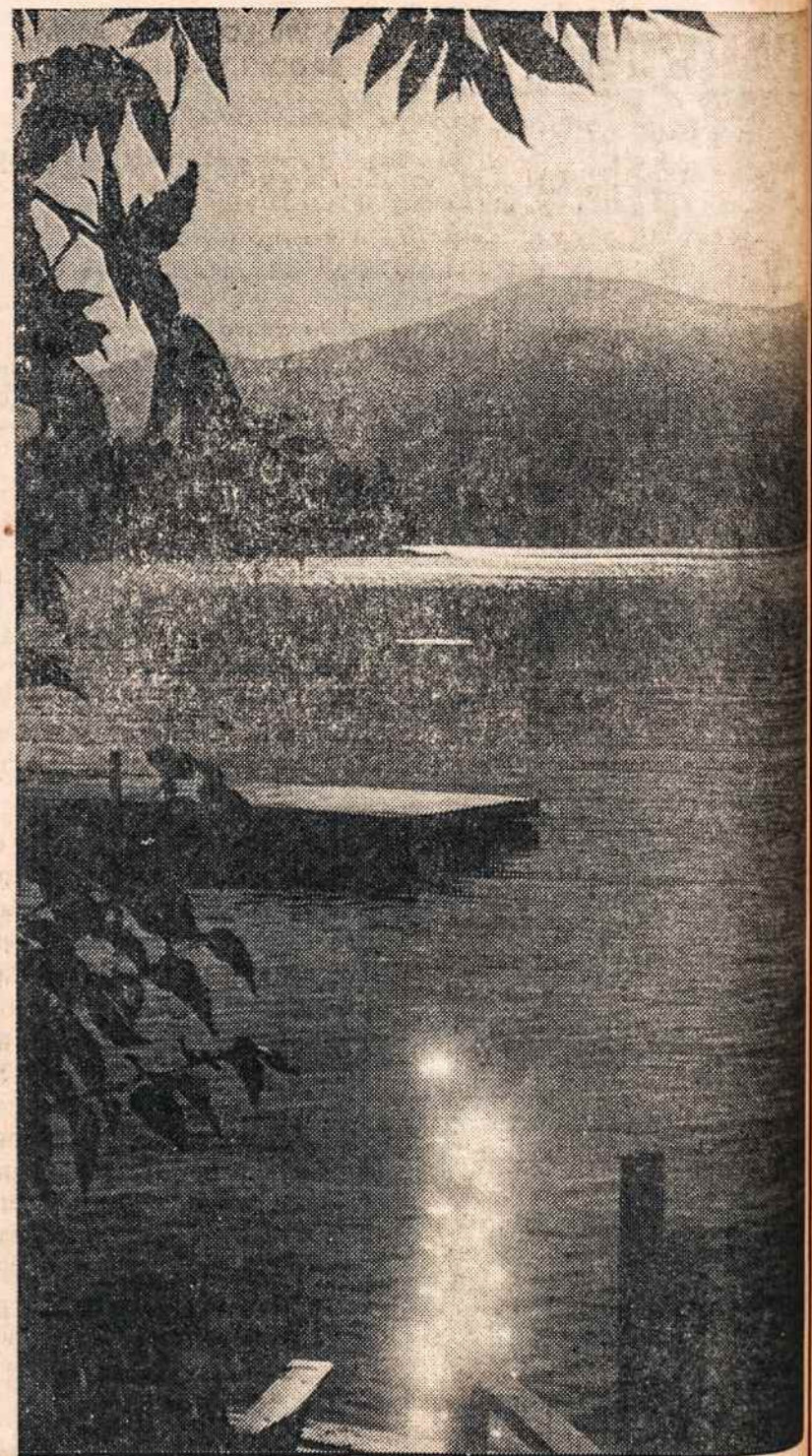
Newarko lietuvių parapijos salėje kun. P. Totoraičio iniciatyva liepos 1 buvo sukvietas susirinkimas Vasario 16 gimnazijos direktoriaus kun. B. Liubino apsilankymo proga. Direktoriui išsamiai painformavo apie gimnazijos padėtį. Buvo sudarytas specialus komitetas naujai statomų gimnazijos rūmų vienai klasei įrengti. Čia pat surinkta 445 dol. Vienos klasės įrengimas, manoma, atsisieis apie 2000 dol. Iki metų galo komitetas tikisi reikalingą sumą surinkti. Kor.

Dr. Algimantas Balčiūnas, sėkmingai atlikęs vienerių metų praktiką Los Angeles ligoninėje (County Gen. Hosp.), kaip jūrininkų karininkas tarnaus aktyvioje tarnyboje skraidančių daktaru. Keliaudamas į Floridą, buvo keliom dienoms sustojęs pas savo tėvus Newark, pasimatė su argimaisiais ir draugais. Labai patenkintas Kalifornijos gyvenimu, interno metais ir entuziastingai laukia skraidymų būsimoje karo tarnyboje, į kurią pateko tik 24 iš visos Amerikos. K.

Kviečiame į trilypę gegužinę!

Waterbury, Conn. — Lietuvių R. Katalikų Susivienijimas, Moterų Sąjunga ir Darbininkų Sąjunga kasmet čia surengia bendrą pikniką — trilypę gegužinę. Siemet ji buvo rugpjūčio 30, sekmadienį, gražiame Beleviev parke prie Lakewood Rd. Prasišė pirmą valandą popiet. Bus skanių valgių, įvairių gėrimų, laimėjimui dovanų, šokiams gros Diamond Bells puikus orkestras. Piknikas įvyks bet kokiam orui esant, nes vietoje yra dviejų aukštų namas, kuris visus sutalpina. Maloniai kviečiama atsilankyti iš artimesnių ir tolimesnių vietų. Paprastai suvažiuoja žmonės iš visos Connecticuto valstybės. Laukiama ir šiemet.

Lietuvių L.R. Susivienijimo 11 ir 91 kuopos liepos ir rugpjūčio mėnesiais nedarys susirinkimų. Mokesčius prašoma atnešti sekretorei į namus: Elzbieta Venturis, 67 Burr St., Waterbury, Conn. E. V.

VAKARO TYLA prie Lake George, N. Y.

Nuotr. V. Maželis

JAUNŲJŲ DOVANA VYRESNIEM

MŪSŲ METAI — Chicago a u k š tesniosios lituanistinės mokyklos moksleivių metraščių 1963-1964.

Tai bendras mokinių darbas, kuriame dalyvauja 74 mokiniai su 107 rašiniais, užimančiais po puslapį; tik keli truputį ilgesni. Tuo reikia džiaugtis. Rašinių neištesus, leidžiama mokiniui susitelkti ties pačiu rašiniu, ypač jo stiliui, ir išvengiama tuščiažodžiavimo bei minties lėkštumo.

Metraščio globežą ir redaktorių — Juozas Masionis. Redaguoti metraščių, matyti, jau patyręs, ne naujokas. Tai liudią rašinių suskirstymas, vaizdų ir fotografijų panaudojimas ir visa metraščio apimtis. Greta redakcijos žodžio ir informacinių nuotraukų, kurios apima visas mokyklos sritis, aptinkame dar šiuos skyrius: Mūsų rūpesčiai ir svarstymai. Rudens ir žiemos darbai, Vasaros linksmybės, Tėvų žemės pasiilgus, Krumus ir girias vosokios ošino dainos; Ak kur dingot jūs, lietuviškos gadynešės? Taigi matai, Mūsų draugai (po kelis ra-

šinius iš Baltimorės, Chicago, Cicero, Clevelando, Detroito.) Daugiausia yra 7-8 kl. mokinių darbai, bet bando ir jaunesnės mokyklos, reikia tik pasidžiaugti, nes jos savarankiškumą būtų nepajėgusios pasireikšti. Peiktinos, kurios pakvietimo nepasinaudojo.

Beveik visi rašiniai dvelkia jaunumu, nors jaunais jie nemanosi nesą. Tai ryškiai primena M. Noruštės (8 kl.) "Kokius jūs mus ignoruojate?" Dar tikioj pat dvasioj, bet brangi nesis V. Bingelytės (7 kl.) "Jau prastas". Vienuolika rašinių premijuotų.

Rašiniai daugiausia rimti, juoko, be pasiūlymų. Jau I. Rušenaitės "Pirmoji meilė" Ji dar tik pradėdanti (6 kl.) Čiau gali turėti humoristinę vaną. Apskritai, jaunimo darbas rimtas, vertas dėmesio ir pagyrimo.

Išleido Tėvų Komitetas. Spausdė Vilties spaustuve Clevelande, 240 psl. Ignas Malinauskas

Kiekvienas nori savo trumpas atostogas praleisti gražiausioje ir geriausioje vietoje — CAPE COD kaip tik ir yra toji gražiausioji vieta, o OSTERVILLE MANOR SAVININKAS

JUOZAS KAPOČIUS

yra pasiruošęs savo svečiams suteikti ko geriausias poilsiui sąlygas. Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d. Užsaky mus siūti:

OSTERVILLE MANOR, Inc.

WEST BAY RD., OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Telefonu kreiptis:

Osterville, Mass. GRden 8-6991.

Geriausiai pailsėt per atostogas garsiam Cape Cod - Osterville kurorte prie atviro Atlanto jūros plažo — gražioje lietuviškoje

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass. 02655

Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom)
- Geras lietuviškas maistas
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salonas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir prima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į — VILA AUDRONĖ, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Marija Jansonienė — Tel. 428-8425.

SLYVYNAI savo vasarvietėje Blue Water Manor.

Nuotr. V. Maželis

Balfo Centre vasarą...

Balfas, veikias jau dvidešimt metų, nėra šiaip jau laisvas sambūris, bet organizacija, susidedanti iš narių. Tiesa, ilgoką laiką Balfo vyriausiąjį organą — direktoriata — sudarė tik keturios organizacijų skirti direktoriai, tačiau atsakomybė už Balfo veiklą nuo pat pradžios iki šiol atitenka Balfo seimui, kurį sudaro skyrų atstovai. Seimo sprendimai yra privalomi visai organizacijai ir galutini.

Dvyliktasis Balfo seimas šaukiamas New Yorke spalio 17. Šiuo metu Balfas turi per 60 veikiančių skyrų, tačiau narių, sumokėjusių mokesčių tėra tik 859.

Balfo vadovybei ir seimo labai svarbu turėti kuo daugiau narių. Tik su gausia organizacija skaitosi JAV valdžios pareigūnai bei kitos panašios orlinga, kad visi Balfo skyriai suverbuotų kuo daugiau narių, tuo būdu pakeldami jo svorį garbingos dvidešimties metų sukakties proga.

Nario mokeskis Balfo organizacijai yra tik vienas doleris metams. Praktika rodo, kad Balfo rėmėjai mieliau tampa ir nariais, jei tik valdybos tą nario mokesčių surenka.

Balfas ir Vasario 16 gimnazija

Paskutinių dviejų mėnesių laikotarpyje Balfo centras ir skyriai visais būdais talkino Vasario 16 gimnazijos direktoriui kun. dr. Br. Liubinui, rinkusiam JAV gimnazijos statybai lėšas. Kad daugiau pinigų atliktų statybai, Balfo Centro valdyba nutarė Balfo pinigais nupirkti Vasario 16 gimnazijos mokiniams visiems metams duoną.

JAV ir Kanados įvairių kolonijų lietuviai per pastaruosius du mėnesius suaukojo gimnazijai per 17,000 dolerių. Gimnazijos vadovybė dar tikisi stambesnių sumų iš JAV Episkopato. Taip pat ir lietuviai dar ne visi suskubo savo aukas įteikti.

Balfo vadovybė tremtinių

KUN. L. JANKUS Balfo reikalų vedėjas

mokyklos išlaikymą laiko savo darbo dalimi, nors pati gimnazija parodo labai daug iniciatyvos ir įdeda daug darbo, aukas berinkdama.

Pastaraisiais metais per Balfo Centra buvo nusiųsta gimnazijai 38,851 doleris, neskaitytą Balfo paramos kitais būdais. Pinigus gimnazijai skyrė patys aukotojai.

Rekordinis Balfo biudžetas

Savo veiklos pradžioje Balfas gavo gražias pinigų sumas iš Karo Fondo, vėliau pinigų Balfui nuolat trūko. Prel. J. Končiaus pastangomis buvo ieškoma pinigų iš svetimų šaltinių, net imtos paskolos iš JAV išdo. 1963-64 apyskaitų metais Balfas turėjo rekordines pajamas — 112,246 dolerius, ir visa tai tik iš lietuvių Balfo rėmėjų. Didžioji pinigų dalis, beveik 39,000 dalis pačių aukotojų buvo skirti Vasario 16 gimnazijai likusios sumos panaudotos bendrajai lietuvių šalpa: tremtinių šeimoms V. Vokietijoje, Lenkijos lietuviams, Sibiro tremtiniams bei lietuviams varguoliams visam pasauliui — Afrikoj, Azijoje, Australijoje ir net JAV.

Per metus laiko Balfo siuntiniai ir vaistais buvo sušelpa apie pusantro tūkstančio lietuvių šeimų; kitiems šalpa buvo teikiama grynais pinigais.

Balfas ir imigracija

Daugelis mano, kad Balfas jau suvežė visus tremtinius į JAV ir migracijos darbą baigė. Taip nėra.

Balfo stalčiuose visą laiką tebėra "gyvos" kelių šimtų šeimų imigracinės bylos. Dabar jos iš viso pasaulio, o ne vien iš vakarų Vokietijos.

Daugelis tremtinių "nuklydo" į nesvetingus kraštus: Pietų Ameriką, Afriką ar Palestiną. Balfas padeda tokiems dabar atvykti į JAV. Vis daugiau ir daugiau atvyksta iš Lenkijos (o ten yra šimtai, jei ne tūkstan-

čiai lietuvių tremtinių). Balfas netiesiogiai padeda ir iš Lietuvos ar Sibiro norintiems atvykti į JAV, tačiau tokia Balfo pagalba labai nepatinka rusams.

Atrodo, kad Lietuvos kvota (384 asm. metams), kaip ir kitos kvotos, bus panaikintos. Toji Lietuvos kvota dabar atvira visoms kategorijoms. Pagal naująjį įstatymą, kuris dar tebesvarstomas, kvotų nebus, bet ekspertai tvirtina, jog esant reikalui lietuvių galės į JAV atvykti daug daugiau netu 384 per metus.

Balfas atsargų nesudarinėja

Rekordinės Balfo pajamos 1963-64 metais nebuvo sukietos į atsargos kapitalą, bet išleistos šalpai. Toji šalpa žymiai sustiprėjo sumažinus išlaidas administracijai, uždarius įstaigą Vokietijoje.

Daugiausia laimėjo Vasario 16 gimnazija. Bet jai daug pinigų ir reikėjo. Mat, baigiami statyti nauji gimnazijos rūmai. Gimnazija negalėjo likti supuvusiuose barakuose.

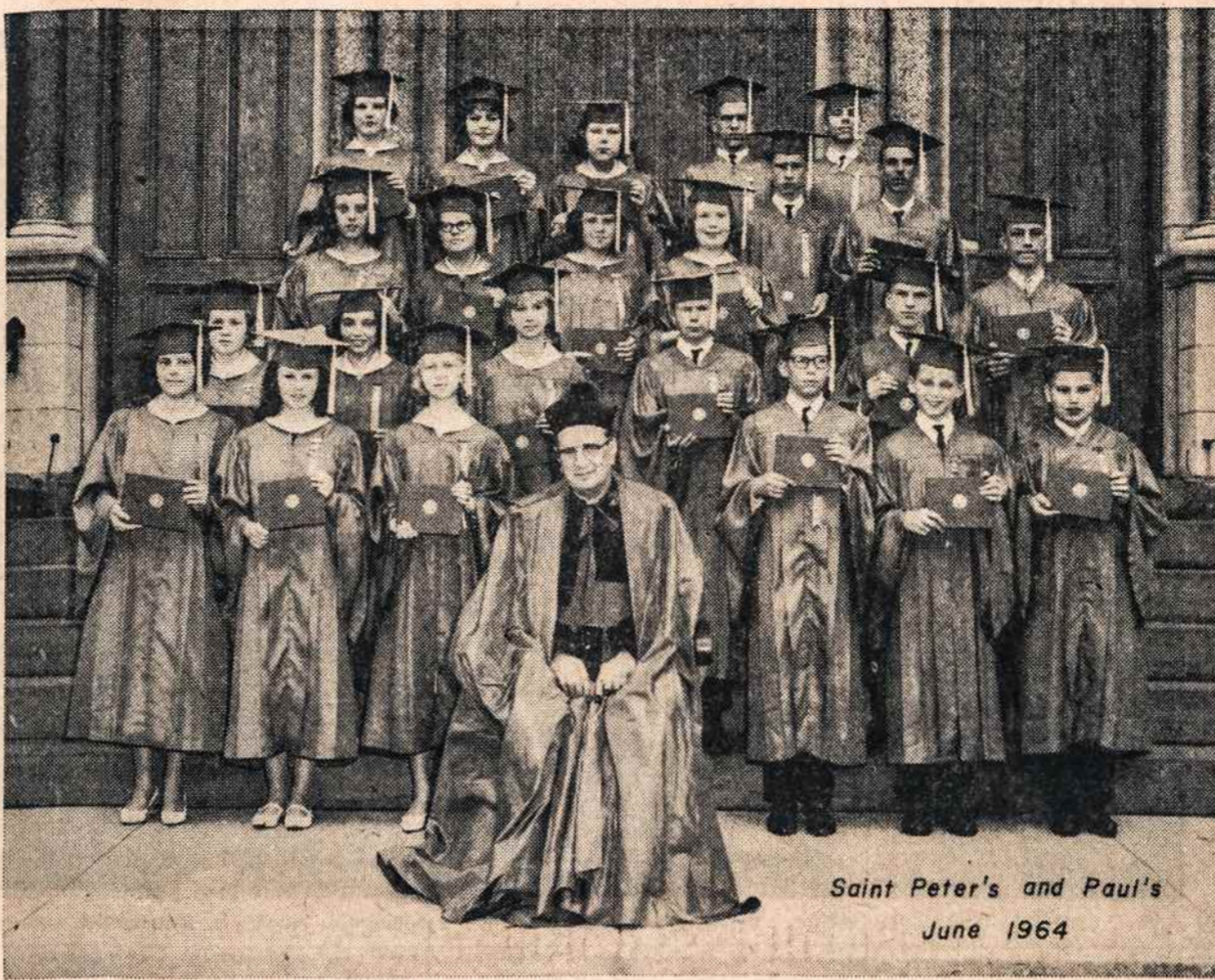
Balfo siuntiniai į Sibirą ir Lietuvą taip pat buvo žymiai pagerinti ir galima tvirtinti, kad nebuvo atmetas nė vienas motyvuotas prašymas sušelpiti Sibiro aukas.

Turint daugiau dolerių, buvo stipriai sušelpiti ir JAV skurdančių patekę lietuvių. Jais daugiau turėtų susirūpinti atskirų vietovių Balfo skyrų valdybos, nes toms valdyboms suteikta specialios privilegijos vietos šalpai vesti. Centrai tik su dviem tarnautojais neįmanoma (nukelta į 6 psl.)

Vasarai Kennebunkporte prasdėjus

Šiomet ankščiau negu kada nors Kennebunkporto pranciškonų sodyba prisipildė naujų gyventojų. Ankstyvesni karščiai paskatino miestų gyventojus trauktis į šiaurę, kur vėsu, gairu ir miela.

Vos spėjus gimnazistam išvykti, mokyklos patalpas už-

ELIZABETHO lietuvių parapišės mokyklos 1964 metų laida. Viduryje — prel. M. Kemėžis.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS PO ATVIRU DANGUM

NEW YORKAS

Šeštadienį, birželio 20, įvyko Kat. Moterų Sąjungos 29-tos kuopos paskutinis prieš vasaros atostogas susirinkimas. Nors jau buvo gerokai po vidurdienio, bet saulutė kaitino stipriai ir oro temperatūra siekė 92 laipsnių. Kuopos narės pasirodė gana drausmingos, nepabijoję karščių ir viena po kitos rinkosi į O. Smitienės namus Richmond Hill apylinkėje Susirinkta gražiai ir erdviai sode. Darbas pradėtas mal-

da. Pirmininkavo kuopos pirmininkė O. Kubilienė, sekretoria-vo kuopos sekt. E. Kezienė. Pirmininkė padarė pranešimą iš nuveiktų darbų, kuopos išd. G. Katilienė painformavo apie kuopos išd. Apie New Yorko ir New Jersey apskritis suvažiavimą pasakojo J. Terebeizienė. Suvažiavimas numatomas rudenį Brooklyne. Susirinkimas nutarė dar šį rudenį atšvesti Amerikos Kat. Mot. Sąjungos 50 metų aukstinį jubiliejų.

Susirinkimas nepamiršo savo sergančių narių; buvo palinkėta greit pasveikti ir vėl dalyvauti susirinkimuose.

Ši kuopa beveik kiekvieno susirinkimo metu padidėja narių skaičiumi.... Ir tą dieną į sąjungiečių šeimą įsirašė dvi naujos narės.

Susirinkimas buvo gana gyvas. Visos narės dalyvavo pokalbiuose ir pasitarimuose. Iki šiol buvusi ilgalaikė kuopos korespondentė J. Terebeizienė dėl

sveikatos iš tų pareigų pasitraukė, jos vieton paskirta kita narė. J. Terebeizienė už jos gražų pasidarbavimą išreikšta nuoširdi padėka. Susirinkimas baigtas bendra malda už tėvynę.

Užvertus protokolų knygą, ant stalų atsirado skaniai gaminti šalti užkandžiai, namuose keptų pyragų, kava ir šalti gėrimai. Po žaliom obelšakom kiek atvėsus orui, atsirado geras apetitas; šeiminkėms nereikėjo daug skatinti. Paskui viešnios pasipylė po sodą rinkti aviečių, kurios tiesiog gundė jas nuskinti. Moterys grožėjosi sodu, rožėmis, žaliomis rūtomis, spalvotom hortensijom. Čia obelys, čia kriaušės, o čia lysvės, apšodintos burokais, morkom, agurkais, kaip Lietuvoj.

Kuopos valdyba pasuko nauja kryptimi. Vasaros laiku išėjo gamton. Valdyba nuoširdžiai dėkoja O. Smitienei ir J. Lukoševičiui už gražų priėmimą. Valdyba dėkoja ir narėm, kurios gausiai dalyvavo susirinkime.

A. R.

ELIZABETH, N. J.

Prel. M. Kemėžis birželio 20 gražiai Town-Campus restorane surengė vaisės festivalio komitetui ir darbininkam. Prelatas savo kalboje padėkojo parapišiam už pasiaukojimą parapijos darbam.

Lietuvos vyčių 52 kuopa parapijos bažnyčiai paaukojo 150 dol. įsigyti maldos suolui.

Sodalietės rugpiūčio 23 rengia išvyką į New Yorko pasaulinę parodą. Autobusai išvyks 9:30 val. ryte. Kelionė į abu galu — 5 dol. Užsirašyti klebonijos raštinėje arba skambinti S.A. L. Stalio EL 5-3635.

Kun. V. Karalevičius išvyko dviem savaitėm atostogų. Jį pavaduoja iš Chicago atvykęs kun. J. Borevičius, S.J.

Kazys Pečiukaitis, skautų vadeiva, praneša, kad seni laikraščiai bus renkami liepos 13-15. Kas toliau gyvena, skambinti jam telefonu EL 3-7934.

El. Z.

Elizabeth, N.J. — Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 66 kuopos susirinkimas įvyko parapijos salėje birželio 21. Dvasios vadui sukalbėjus maldą, pirmininkė J. Bunienė pra-

KENNEBUNKPORTE vasaros stovykloje berniukai žygiuoja vėliavą kelti. Nuotr. B. Kerbellienės.

Visi kviečiami į

LIETUVIŲ DIENĄ - PIKNIKĄ

Pranciškonų vienuolyne, Kennebunkport, Me.

Rugpiūčio 2 dieną

11:00 Iškilmingos primicijų mišios ir palaiminimas.

Tą dieną yra garsieji Porciunkulės atleidai mūsų koplyčioje.

12:00 Pietūs.

3:30 Kultūrinė programa:

Muzikalinė programa atliekama So. Bostono šv. Petro parapijos choro, vadovaujant komp. J. Kačinskui.

Tautiniai lietuvių šokiai, vadovaujant Onai Ivaškienei.

Tėvai pranciškonai nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pasidžiaugti gražiąja ganta Maine, pasimatyti su pažįstamais.

MALONU jūros vandens tvenkinyje Kennebunkporte. Nuotr. P. Ažuolo.

IŠ VISUR

Mokslievių ateitininkų vasaros stovykla rytiniame pakraštyje bus gražioje Kennebunkporto vasarvietėje pas tėvus pranciškonus. Prasišė rugpiūčio 3 ir baigsis rugpiūčio 17. Į stovyklą prjimami mokslieviai ateitininkai nuo 12 metų. Registruotis adresu: Irena Sandanavičiūtė 195 No. 6th Street, Brooklyn 11, N.Y.; telefonas EVergreen 8-1826. Stovyklai vadovaus Antanas Vainius, Jr., mergaičių ir meno vadovė Salvinija Gedvilaitė, berniukų vadovas Kęstutis Girnius. Mokeskis abiem savaitėm 50 dol.

— Kun. J. Plečkaitis-Plocke primicijas aukojo birželio 21 šv. Antano lietuvių bažnyčioje Ansonia, Conn. Birželio 25 iš tos pačios bažnyčios palaidojo savo močiutę — Marcelę Navickytę Lodienę, palikusią 2 sūnus, 2 dukteris, 10 vaikaičių ir 12 provaikaičių.

— Sao Paulo šaukiamas tretyšis P. Amerikos kongresas. Kongresas bus vasario 17-20. Drauge bus atšvesta Vasario 16. Laukiama apie 400 svečių iš Argentinos, Urugvajaus, Venezuelos ir k. Laukiama taip pat atvyksiant JAV ir Kanados lietuvių atstovų. Meninėje programoje bus jungtinio choro dainų šventė ir tautiniai šokiai. Posėdžiam nusamdyta didelė Odeono teatro salė. Pamaldos bus Sao Paulo katedroje.

— Petras Ribokas, buvęs Kauno apygardos teismo ypatųjų bylų tardytojas, mirė liepos 4 Omahoje, eidamas 65 metus. Juridinius mokslus buvo baigęs Kauno universitete. Amerikon su šeima atvyko 1949 iš Freiburgo Br., Vokietijos. Omahoje kurį laiką dainavo tremtinių chore, dalyvavo kultūrinėje lietuvių veikloje. Užpuoliko prieš dvejus metus sunkiai sužeistas į veidą, sveikatos nebeatgavo. Nuliūdime liko žmona Elzbieta ir duktė Vida. Palaidotas liepos 7.

Dėmesio! Turintieji trumpų bangų radijo priimtuvus (20-40-75 metrų) malonėkite paklausti savo radijo aparatu liepos 11, šeštadienį, tarp 2-3 val. popiet. Bus daroma bandymas su 2000 vatų radijo siūstuvu iš New Yorko pasaulinės parodos pasiruošiant lietuvių dienos transliacijom. Malonėkite pranešti pažįstamiems. Smulkesnių informacijų teikia telefonai: Bostone AN 8-2814, New Yorke VI 6-6379. Ar gerai buvo girdima, norėtų žinoti. Kazys Tamošaitis, 597 East 7th Street, South Boston, Mass. 02127.

nešė apie kuopos veiklą ir einamuosius reikalus. Metinė kuopos šventė numatyta rugs. 13. Sąjungietės reiškia nuoširdžia užuojautą Magd. Degutienei, netekusiai savo vyro Jono, kuris mirė balandžio 23, taip pat ir Elenai Javickienei, kurios vyras Juozas pasimirė birželio 14. Abiejose laidotuviuose sąjungietės dalyvavo organizuotai ir užprašė mišias. Liepos 5 Marija Ruzga išteka už Bolešlovo Miškiniio. Kuopa linki laimės ir džiaugsmo naujame gyvenime. Koresp.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje. Todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atėkite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat patalsome kailinius, kailinius apsiaustus šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.

RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

Balfo Centre vasarą...

(atkelta iš 5 psl.)

surasti ar aplankyti šalpos reikalingsius, gyvenančius toliau nuo New Yorko.

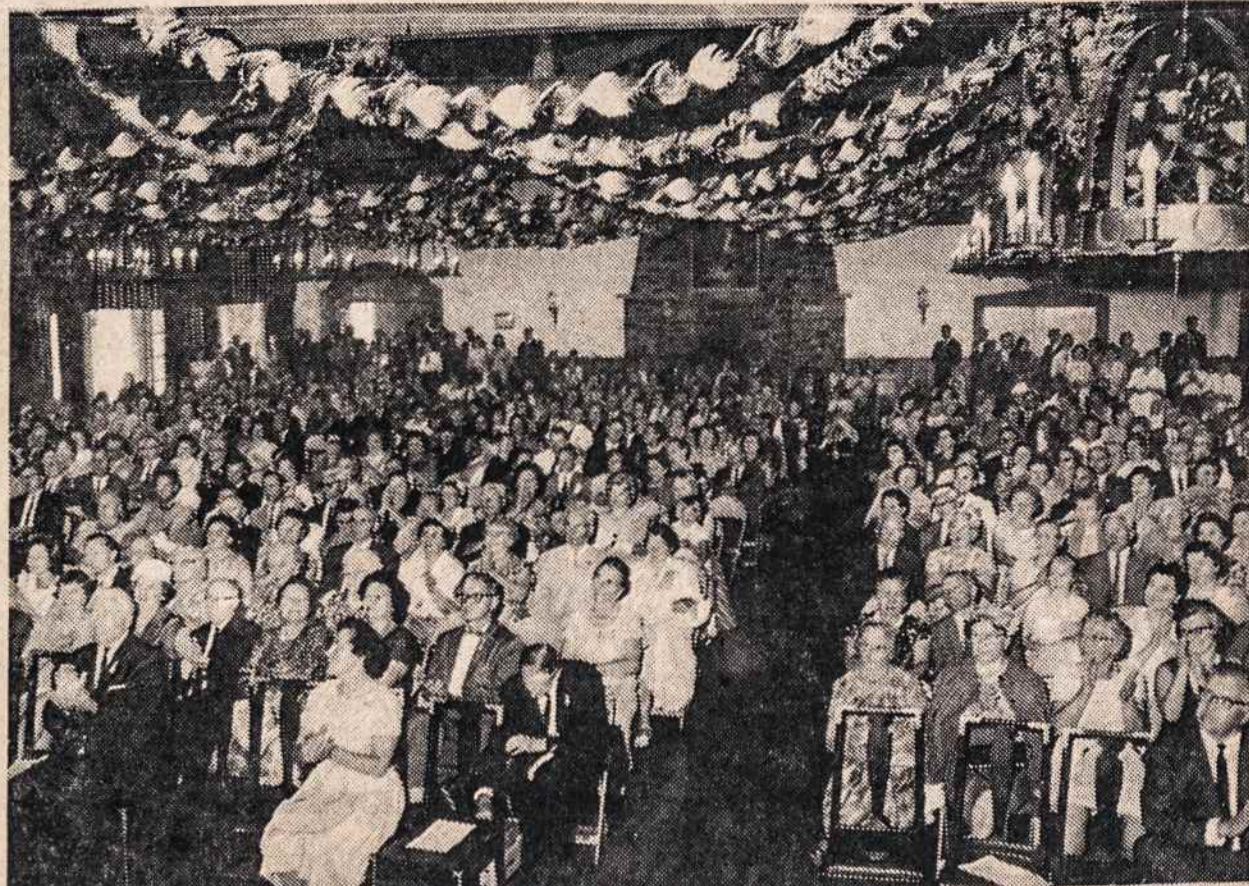
Balfo rėmėjų daug — veikėjų

Lietuviai — dosnūs žmonės. Lietuva yra vargo šalis; mūsų tėvai ir protėviai buvo įpratę skubėti kaimynui talkinti darbą arba sušelpiti padegėli, ligonį, prakeliantį elgetą. Didesnių švenčių ar atleidimų progomis pirmiausiai būdavo sušelpiami neturtingieji, tik paskui puotauta.

Mūsų šalį išliko didelė nelaimė. Anot Sibiro maldos į šv. Antaną: "Praradom brangenybių brangenybę — laisvę". Tokioj nelaimėj suvargusiems tautiečiams yra dosnus kiekvienas laisvojo pasaulio lietuvis. Tačiau ir aukoti ir dar ieškoti, kas auką priimtų, yra sunku.

Deja, aukų surinkėjų, Balfo veikėjų, eilės labai retėja: vieni miršta, kiti pavargo, treti labai užimti kitokiais visuomeniniais darbais ar veiksniais. Bežengiant į 21 darbo metus, Balfo vadovybė ir seimai turės ieškoti ne aukų, o aukų rinkėjų. Niekas niekad negalės pasakyti, kad lietuvis šykštus, bet jau dabar galima tvirtinti, kad yra permaža aukas šalpai priimančių rankų.

Tegul dvyliktasis Balfo seimas pajudina vandenį, ir tada galėsime daugiau aukso žuvčių sugauti, daugiau ir greičiau vargo ašarų nušluostyti. O tos lietuvių ašaros dar tebeteka ir tremtinių barakuose, ir Lietuvos lūnose, ir Sibiro taigose. Vasario 16 gimnazijos vaikučiai laimingi, kad turi puikią vadovybę, bet kas pasirūpins Sibiro lietuviukais, kas kalbės už Lietuvos invalidus, našles, ligonius ir našlaičius. Kas jiems sušelpiti aukų parinks?

LOS ANGELES šv. Kazimiero parapijos lietuvių dienos programoje. Nuotr. L. Kancausko.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ JUKIOJ ŠVENTĖJ

Los Angeles, Calif. — Šv. Kazimiero parapijos šventė — lietuvių diena, birželio 21, Breakfasto salėje ir darže sutraukė daug žmonių, atvykusių pasiklausyti solistų ir choro dainų, susitikti pažįstamų, pasivaikšinti ir pasižokti. Oras buvo dar nekarštas.

Šventę pradėjo klebonas kunigas J. Kučingis trumpa kalba ir tolimesnę programą vesti pavedė dr. E. Tumieniui. Miesto supervizorius Ernest E. Debbs, dažnas lietuviškų švenčių dalyvis, savo ilgesnėje kalboje sovietų okupaciją rytų Europoje pavadino klaida, kuri turi būti nedelsiant atitaisyta. Meninėje programoje dainavo Algirdas Brazis iš Chicago ir Florentina Korsakaitė iš Los Angeles. Jie solo ir duetu iš-

pildė lietuvių ir svetimų kompozitorių kūrinį.

Algirdas Brazis yra pasiekęs meninės aukštumos dainininkas, kurio talentu gėrisi ne tik lietuviai; jis plačiai žinomas visoje Amerikoje. Balsą valdo laisvai, balso skalė plati, judesiai laisvi. Florentina Korsakaitė irgi pajėgianti lengvai atlikti sudėtingus kūrinius. Ji turi nemažą patyrimą: dalyvavo eilėje operų ir daugely koncertų.

Su nauju repertuaru pasirodė šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas komp. Broniaus Budriūno. Teko pirmą kartą išgirsti kai kurias dalis kantatos "Tėviškos namams" (žodžiai B. Brazdžionio, kompozicija B. Budriūno). Naujas dalykas auditorijai buvo ūdri daina iš J. Klovos operos "Pilėnai". Atlikta svečio solisto A. Brazio su choru. Chorui akomponavo jauna pianistė Raimonda Apeikytė. Šv. Kazimiero parapijos choras gana gausus, turįs puikių balsų. Šį kartą scenoje buvo 25 vyrai ir 29 moterys. Kas girdėjo

studijos savininkas. Su juo baigėsi ir giminės specialistai, kurie New Yorko mieste šiuo amatu vertėsi apie 60 metų. Savo laikų jų vitražų studija buvo pati didžiausia mieste. Dail. Albinas Elskus, susidėjęs su kitais dviem specialistais, studiją nupirko ir išnuomavo jos patalpas. Patalpos moderniai įrengtos per tris aukštus. Dirbtuvė pavadinta Durhan Studios, Inc., Adresas — 115 East 18 St., N. Y.

Albinas Elskus dabar yra tos naujos vitražų studijos vedėjas. Jo bendrininkai šioje studijoje dirbė per 10 metų yra Harry Jackson — anglas, vitražų specialistas, pasirengęs Anglijoje, ir Paul Coulaz — šveicaras. Pirmasis tvarko instelaciją, įkainavimą, veda raštinę, antras — tvarko studijos darbus, medžiagos užsakymus, vėražų gamybą. Alb. Elskus parengia piešnius vitražų projektam. Iš jo didesnių darbų pažymėtini vitražai šv. Kotrynos Sienietės bažnyčiai New York'e (18 didelių langų) ir Nekalto Prasidėjimo bažnyčiai Jamaicoje, (35 dideli langai — raižančiaus paslaptys, sakramantai, šv. Dvasios dovanos). Šv. Merijos bažnyčiai East Hartforde, Conn., sukūrė 6 didžiules viražines sienas. Šalia yra vienuolynas su kitais 6 langais. Iš bažnyčios lauko pagal jo projektą atliktos mozaikos. Visų langų ir mozaikų tema imta iš Marijos gyvenimo. Kristaus Karaliaus bažnyčioje Commack, L. I., įrengti aštuoni langai apie dominikonus.

Iš čia suminėtu vitražų New Yorko lietuviams lengviausiai būtų prieinama Nekalto Prasidėjimo bažnyčia Jamaicoje.

šį choro koncertą, įsitikino, kad B. Budriūnas yra idėjas daug savo darbo ir talento.

Klubo patalpose buvo išstatyti dail. Jurgio Sapkaus kūriniai. Sapkas yra dar jaunas vyras, bet jau daug kartų dalyvavęs amerikiečių ir lietuvių rengtose parodose. Nemažai išstatytų paveikslų buvo nupirkta.

I. M.

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠALPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko birželio 25 LKRS patalpose, Brooklyne. Pirmininkavo vysk. V. Brizgys. Priimtos valdybos ir direktoriauto veiklos apyskaitos, papildytas LKRS statutas, apsarstybtos ir priimtas Lietuvos katalikybės atsikūrimo fondo statutas. Šis fondas veikia kartu su LKRS, bet aukos taupomos laikui, kai bus laisva Lietuva. Išrinkti nauji 8 direktoriai: kun. E. Abramaitis, Chicago, Ill., kun. A. Baltrašius, Cambridge, Mass. kun. J. Karalius, Shenandoah, Pa., kun. V. Karaveckas, Pittsburgh, Pa., kun. J. Matutis, Hartford, Conn., kun. A. Kardas, New York, N.Y., kun. T. Narbutas, Dayton, Ohio, kun. A. Baltrašius, įėjo į valdybą 3 vicepirmininku, o kun. A. Kardas išrinktas valdybos sekretoriumi. Kun. A. Pušys, kun. P. Totoraitis išrinkti knygų peržiūrėtojai. LKRS nariais priimti lietuviai kunigai, kurie rėmė, palaikė ir dirbo LKRS uždavinių įgyvendinimui.

(LKRS)

Tuos vitražus tikrai verta pamatyti. Dailininkas su dideliu jautrumu ir estetiniu skoniu vaizduoja rožančiaus paslaptys, įvedamas nuostabią gausią įvairią simboliką. Siam reikalui jis perskaitė daug religinės literatūros. Jo surinkta medžiaga pasinaudojo bažnyčios tvarkytojai ir išleido atskirą knygėlę.

Šiuo metu dailininkas rengia piešinius kun. Stasio Ylos statomai karaliaus Mindaugo pilaičiai. Spalvotuose languose bus vaizduojamas Mindaugo gyvenimo temos. (p.i.)

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

AUKOS Darbininko pikniko proga

A. Linartas, Woodhaven, N. Y. — 11 del. F. Pusknigis, College Point, N.J. — 10 del. A. Boužis, Brooklyn, N.Y. — 6 dol.

Po 5 dol.: Brooklyn, N.Y.: M. Ceslow, A. Laukacalis, M. Adomėnas, L. Ulrich, P. Urbonavičienė, P. Želvi, Richmond Hill, N.Y.: I. Okunis, Flushing, N.Y., A. J. Daunara, Woodside, N.Y., R. Praščūnas, Calleon, N.Y., V. Kazakevičius, Maspeth, N.Y., P. Rimkūnas, Greenwood Lake, N.Y., U. Stumbris, Sunnyside, N.Y., W. Aglen, Phillipsburgh, N.J., J. Gaidelis, Linden, N.J.

Po 4 dol.: E. Gutmanas, Brooklyn, N.Y., J. Jurkūnas, Brooklyn, N.Y., A. Davis, Linden, N.J., A. Strazdas, Ro lle, N.J.

Po 3 dol.: Brooklyn, N.Y.: P. Plaktonis, U. Yanush, L. Kopnas, M. Kormilov, N. Umbrazaitė, Panataskienė, Z. Bacevičius, P. Lukoševičius, W. Jans, J. Landsbergis, Richmond Hill, N.Y., E. Miliukas, Richmond Hill, N.Y., A. Arlickas, Maspeth, N.Y., H. Žilėkus, Queens Village, N.Y., S. Klivys, Ozone Park, N.Y., P. Mačulis, Aisbury Park, N.J., K. Bartvs, Elizabeth, N.J., Dr. V. Slavinskis, Monticello, N.Y.

Po 1 dol.: Brooklyn, N.Y.: A. Lamont, A. Servinskis, F. Razickas, A. Mikolaitis, J. Zakaruskas, A. Sirgėdas, S. Derkach, F.A. Martini, A. Saulys, J. Ciurpinskias, J. Stravinskis, J. Pauley, A. Jones, M. Theresa, Karkus, M. Matusaitis, A. Prankaitis, A. Bundonis, A. Chalkowski, L. Žitkevičius, A. Kiškonis, M. Miedasėvičius, A. Kauras, M. Balkūnas, F. Laurinaitis, A. Kazlauskas, Skučas, Eisignano, V. Vilimavičius, H. Morris, P. Norkevičius, B. Bobelis, S. Sirutis, R. Jakas, K. Stankus, K. Genys, J. Šaltis, J. Kolytis, A. Leonavičius, V. Zablockas, A. Barloff, M. Virbičkas, K. Kliukūnas, G.A. Butkienė, G. Petraitis, B. Valušis, C. Calendriello, A. Rose, S. Lauras, E. Laisaitė, D. Kašėta, K. Dima, J. Urbonas, K. Budvytis, V. Aviža, C. Dumbilis, A. Garlauskas, E. Aleksiejus, E. Sprindys, B. Chigas, Z. Gudaitis, K. Savičūnas, V. Laurinavičius, M. A. Gerulski.

Woodhaven, N.Y. E. Butkus, D. Rachunas, S. Kreivėnas, H. Vėndis, A. Sakaitis, J. Šileičis, P. J. Taputis, V. Dreseris, J. Zatorskis, S. Nutautas, Dr. J. Vytuvienė, Plaška, A. Spaičys, J. Andriūsis, K. Raupellenė-Pilyp, J. Skarulis, P. Montvila, M. Macy, P. Kerdoek, V. Sodauskas, J. Liobė, V. Keraminas, K. Butkus, P. Pakutka, M. Mažeika, K. J. Krūšinskas, S. Liogys, H. Povilauskas, J. Vastūnas, E. Gorla

Richmond Hill, N.Y. B. Arminas, T. Šlapšys, P. Chinkus, K. Motkzas, P. Matekūnas, M. Fiore, Dr. M. Kregždienė, J. Galinis, M. Mulievičius, V. Gaigalas, G. Katielis

Maspeth, N.Y.: J. Rajcekas, I. Kazakavičienė, S. Vaichunas, M. Laukaitis, K. Krinickas, B. Smitkis

Ozone Park, N.Y.: V. Solomonas, A. Menderis, P. Ivakevičius, S. Vaškys, J. Sarskis, S. Balsys

Great Neck, N.Y.: J. Telksnys, S. Pundzevičius, W. Wolf, A. Kėns, J. Vilgaly

Įvairių vietovių: C. Dombrowski, Long Island, N.Y., J. Saldis, Yonkers, N.Y., E. Galčius, Long Island City, N.Y., A. Nadzeika, Glen Oaks, N.Y., V. Kasper, Jackson Hts., N.Y., P. Sinkevičius, Jackson Hts., N.Y., T. Bražėnas, Jamaica, N. Y., M. Jaučiškis, E. Northport, N. Y., F. Zeller, New York, N.Y., M. Bartausius, Flushing, N.Y., A. Tamasauskas, Elmhurst, N.Y., A. Schwabas, Rego Park, N.Y., N. Gudelis, Astoria, N.Y., H. Kėndruk, Floral Park, N.Y., D. R. Bulgaris, Bronx, N.Y., V. J. Lukauskas, Flushing, N.Y., V. Vitkus, Hartside, N.Y., J. Fesko, Woodside, N. Y., W. Mockawetch, Floral Pk., N. Y., F. Stumbris, Woodside, N.Y., A. Balsys, New York, N.Y., F. J. Arlauskas, Webster, N.Y., J. Kiria, Port Chester, N.Y., J. Rovers, Cambridge, N.Y., A. Stokes, Garden City, N.Y., M. Urban, Oakland, N.Y., Kl. Pralaika, Little Falls, N.J., K. Kulys, Englewood, N.J., J. Šišionė, Elizabeth, N.J., A. Rauba, Jameburg, N.J., E. Trečiokienė, Orange, N.J., U. Mačekonienė, Elizabeth, N.J., B. Sarkanis, Newark, N. J., V. Kovell, Colonia, N.J., M. Saulys, Paterson, N.J., J. Paknis, Kearny, N.J., S. Valkionis, Cliffside, N. J., A. Bochis, Bayonene, N.J., V. Kvietkauskas, Linden, N.J., V. Sabaliauskas, Colonia, N.J., P. Ivaska, Elizabeth, N.J., P. Galauski, Garwood, N.J., S. Adomaitis, Paterson, N.J., K. Bernota, Elizabeth, N. J., F. Williams, Fairlawn, N.J., S. Petrauskas, Elizabeth, N.J., C. Saltanas, Cedar Grove, N.J., A. Legis, So. Orange, N.J., O. Balčiūnienė, Newark, N.J., A. Pacius, Elizabeth, N.J., J. Aidukas, Clifton, N.J., A. Jarmes, Elizabeth, N.J., M. Slater, Belle Mead, N.J., J. Žilėvičius, Wayne, N.J.

Nuoširdžiai dėkingi T.T. Pranciškoni

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Aukšas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Cafe Geiger
206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y. Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakariene

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

REPUBLIC
Liquor Store, Inc.
322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089
JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinų, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VILNONĖS MEDŽIAGOS JUŠŲ ARTIMESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytas, spalvotas, lovmos užtiesalais, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užteikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!
KVIETIMAS
LITAS INVESTING CORP., Inc.
Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkanč LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai ir trumpalaikės — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pastatikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.
Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
arba
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: šiekidieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždarvta

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

ALBINO ELSKAUS VITRAŽAI

Dail. Albinas Elskus, vitražų specialistas, nuo 1953 metų pastoviai gyvena ir dirba New York'e. Savo kūrybos vitražiniais langais papuošė gana daug šio krašto bažnyčių. Nuo šių metų pradžios, be to, vadovauja senai New Yorko 'Geor

ge Durhan' vitražų studijai, kurioje atliko privaloma praktika ir išlaikė meisterio egzaminus. Nuo 1959 vasaros vertėsi savarankiškai: parengdavo projektus, o išpildydavo minėta studija. Praeity metų vasarą mirė

DAIL. A. ELSKAUS vitražai šv. Kotrynos Sienietės bažnyčioje New York'e.

SPORTAS

NEW YORKAS — MEISTERIS

Po desimties metų dalyvavimo JAV lietuvių futbolo žaidynėse pirmą kartą meisterio vardas teko New Yorkui. New Yorko lietuviai pirmą kartą žaidynėse dalyvavo 1954 Toronte, tada Lietuvių Sporto Klubu vardu. Komandai atstovavo Remėza, Lapurka, Mueris, Vaitkevičius, Daukša, Steponavičius, Klūgys, Saldaitis, Bagdžiūnas, Jokūbaitis, Sabaliauskas, Kalasinskas, Gražys. Pirmose rungtynėse po pralaimėjimo išeitė Chicago Perkūnas, bet baigmėję pralaimėta Toronto Vyčiui.

Dabar Chicago Lietuvos nugalėta nelaukta pasekme (3:1). Lietuvos vyrai, kaip jau minėta, buvo favoritai, nes žaidžia aukštesnėje lygoje negu New Yorko LAK, be to, dar ir į aukštą lygą taiko. Tuo tarpu New Yorko LAK — senos bėdos: žaidynės būna ne sezono metu. Ir šį kartą LAK važiavo du mėnesius nežaidusi, tačiau pasirodė neblogo paruoštas vietas. Tai vadovo Klivečkos nuopelnas. Visi jo vyrai kovoję pasigėrėtinai ir meisterio vardą laimėjo vertai.

LAK žaidė įprasta 4 gynikų sistema, su kuria Lietuvos niekaip negalėjo susitvarkyti.

Laimėjimo pagrindas — varžininkas Jankauskas, po pirmojo įvarčio žaidęs be klaidų, ramiai, užtikrintai (taisyti ne muolio išmušimui). Stiprus Remėza I. Labai gerai laikėsi jaunis Malinauskas, pirmą kartą seniorų komandoje.

Rungtynių vaizdą gadino prastas teisėjas. Pirmame kelynyje nedavęs LAK naudai 11 m. baudinio, — antrame kelynyje jį "apsuko" Lietuvos, o LAK baudos aikštelėje priteisė tik laisvą smūgį. Porą sekundžių prieš rungtynių pabaigą,

N. Y. LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO pirmoji komanda — 1964 metų meisteris. Pirmoje eilėje iš kairės: Šileikis, Budraitis, Budreckas, Klivečka I, Klivečka II, Vasiliauskas. Antroje eilėje — vadovas Klivečka, Sr., Malinauskas, Remėza II, Daukša, Jankauskas, Vainius, Trampas, Remėza I. Nuotrauka V. Steponio.

priteistas baudinys Chicago naudai buvo tikrai keistokas ir nelauktas. Teisėjo išnervuotas Jenigas kamuolių tyčia trenkė pro šalį. Mat, ir išnaudotas baudinys nieko nebūtų pakeitęs. Su tokiu teisėju lengvai galima prieiti prie incidentų.

Lituanicos vyrai dar skundėsi siaura aikšte ir LAK kieta žaidimu. Kągi? Susitinkant kartą į metus (kai kada Chicago visai nepasirodo), rungtynės įgauna ypatingos svarbos, o futbolas, kaip žinoma, yra vyrų žaidimas.

Gerai nuotaikas užtemdė pralaimėjimas latviams (1:2). Latviai, pastatę vyresnio amžiaus kietų žaidikų, po šeštadienio rungtynių su Lituanica mūšikiams buvo sunkus priešininkas. Be to, atsiliepė ir mūsų rinktinės netinkamas sąstatas. Būtinai reikėjo statyti abu stiprius Lietuvos puolikus — Mikalauską ir Jenigą. Visi žaidė prastai, išskiriant Gavėnį, vėliau susižeidusį. **Atletas.**

SACHMATAI

Veda K. Merkis

JAV atviro sachmatai p-bės, kurios kita mėnesį įvyksta Bostone, gerokai išjudino N. Anglijos sachmatininkus. Praeitose N. Anglijos p-bėse buvo per 100 dalyvių, Massachusetts moksleivių p-bėse — 120 berniukų ir mergaičių. Praeitą savaitę įvykusios centrinės N. Anglijos p-bės, Fitchburg, Mass., suitraukė 82 dalyvius, įskaitant pasižymėjusį Kalifornijos senior-meistrą William Addisoną, naująjį Marshall klubo čempioną Shelby Lyman, Jugoslavijos (dabar MIT) — Vuksevič, N. Jersey — McCormick, Massachusetts — John Curdo ir kitus. Pirmenybės laimėjo kalifornietis W. Addison, sudorojęs visus savo varžovus 6:0!, Shelby Lyman, J. Curdo, McCormick ir naują Bostono jaunųjų pažiba — Alex Keyes po 5:1 t.s., buvęs JAV mėgėjų čempionas Harry Lyman ir A. Suracy, Conn. su kitais po 4 1/2 t.s. Nelauktai nuplūkę meistras iš Jugoslavijos — Vuksevič, likęs grupėje su 4 t.s. Jį įveikė H. Lyman ir A. Keyes. Shelby Lyman, N.Y. prarado tašką prieš Suracy.

Pabaltijo p-bes, Piaru mieste, Estijoje, laimėjo estas I. Nejs 11 t.s., 2. vilnietis Vladas Mikėnas 9 1/2, 3. latvis J. Klovans 9 1/2 t.s. Kiti Lietuvos dalyviai baigė šitaip: 10. I. Vistaneckis 7 t.s., 13. Cesnauskas 6 ir 16. Butnorius 3 t.s.

Puiki mūsų meistro Povilo Tautvaišos partija, laimėta 1962 m., Chicagoje, prieš stiprų varžovą R. Verberį. Komentarai laimėtojo. Baltieji — Tautvaišas, juodieji — R. Verber. Prancūziška partija.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ž2 d5 4. e: d Vd5 5. ž3 c:d4 6. R:d Vd8 7. 0-0 ž6 8. ž3 Re7 9. Ve2! Rf6 10. B:d1 Vb6 11. a4 a6 12. a5 Vc7? 13. žf:d4 R:z3 14. z:R z:a5? 15. R:e6! f:R 16. Vh5+ g6 17. V:z V:V 18. B:V že7 19. Rg5 Kf7 20. Ba3! h6 21. R:z K:R? 22. žf3 Kf6 23. Bc3 a5 24. že5 Ba6 25. f4 Bb6 26. b3 Bb4 27. g3 Bb5 28. Bc3! h4 29. Bc7 Bf8? 30. Bds! ir mato nebegalima išvengti. Juodieji pasidavė.

1) Baltieji neskuba atsiimti pėstininko, bet ieško progos tiesioginiam puolimui. 2) Juodieji staiga pamato, jog po Va7, sektų 13. Rf4 su įsiveržimu į c7. 3) Juodieji turėjo žaisti že7, nors ir su blogesne padėtimi dėl silpno valdovės sparno. 4) Baltieji atgavo pėstininką su spaudimu: pas juodus silpni juodieji laukai ir karalius nepatogioje būklėje. 5) Geriau, negu žg5. 6) Juodieji išsivadavo nuo nemalonaus rikio, bet liko su blogu rikiu prieš dominuojantį žirgą. 7) Efektiškas, bet esmėje paprastas baigminis smūgis.

Kas norėtų skelbtis Darbininkė prašomas skambinti: GLer.more 2-2923

Išnuomojamas 1 kambarys 1 asmeniui ir 1 kambarys (su trims langais) 2 asmenim arba šeimai be vaikų. Su visais patogumais ir arti subway. Kampas Suydam-Wyckoff Avenues, Brooklyn, 37, N.Y. Telef.: EV 1-4981.

Pirmaujanti dešrų prekyba New York'e VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER AUGŠCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI Mūsų krautuose geriausios dešros Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užeiškite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6 New York'e — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių) Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068 Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540 Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552 Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

ALBERT MAIER, INC. Pork STORE Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy" 1927 Washington Ave., Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

ARMIENTO STUDIOS John M. Armiento—Designer, Craftsman, Ecclesiastical windows, leaded windows, stained glass windows — Free Estimates, 104 Railroad Ave., Hackensack, N. J.; 201 HU 9-6181.

TOURISTS! WORLD'S FAIR GUESTS Furnished rooms suitable for families, Also light house keeping, Reasonable daily rates. New Colonial home, 10 minutes to World's Fair. Reservations made on receipt of deposit Call (212) Flushing 8-8639 or write to Albert Kish 151-01 29th Ave. Flushing, N. Y.

New Classes forming July 6 KAY-LAURE' For A Beauty Career

Beginners, Day and evening classes Refresher course Manicuring course Free placement service Write for brochure

KAY-LAURE' SCHOOL OF BEAUTY CULTURE New Classes start every Monday 8 Duffy Avenue Hicksville, N. Y. • Overbrook 1-5313

FUNERAL HOMES O'Shea Funeral Home under the direction and ownership of Mr. CHARLES J. O'SHEA Jr. Families will appreciate the moderate funeral cost, but a dignified superior funeral service giving solace and comfort to those in grief. — 2515 North Jerusalem Rd., East Meadow, L. I. — TA 6-1010.

UNIONDALE FUNERAL HOME Michael Orlando, Funeral Director. A personalized, dignified service. Facilities available everywhere 599 Jerusalem Ave., Uniondale, L. I. IV 1-0173

PHILLIPS FUNERAL HOME 79-02 Metropolitan Avenue Middle Village TW 4-8389 Airconditioned — Modern Chapels Friendly, first class service JOHN J. PHILLIPS Licensed Manager

SKLYPAI aukštoji, sausoji vietoj \$749.00 už akrą Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island saloje galimybės didelės — guduris pinigų investuoti tai gerai žino. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$99, dabar \$5000. Sunku patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigus į augantį Long Island. Nepraleiskite šios aukštos progos — Pirkite tuojau pat!

INVESTUOKITE DABAR! Three Land Offices: 729 Jericho Turnpike, Route 25, three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. — K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

SUMMER RESORTS BARLOW'S East Durham 12, N. Y. Dial 518-634-2513. — Swim, Fish, Bicycles, Handball, Tennis, Shuffle Board, Movies, Cocktail Lounge, Casino, Orch. on Premises, Horses, Golf, all churches near. 3 del. meals daily. Showers, Baths, H&C water all Rms. Acc 100. \$40-\$45 wkly. Irish & Scand. mgmt. O. C. Barlow. Eklt.

HOLIDAY HOUSE On Lake George Delightful Lakefront Hotel & Cottage Resort. Pvt. baths, fireplace, excel. meals. Pvt. beach, all sports. Cocktail Lounge. FREE Waterskiing Special Mid-Summer Rates. Frank Cullinan owner—Lake George 20, N. Y. Tel. 518-668-5580

RESTAURANTS Suburban dining with a continental flavor MARCIPIERE Your Hosts: Peter Corte - Marco Gardenghi Rte 110, MELVILLE, L.I. Chapel 9-8221

For Better Weddings and Weekend Dancing TUXEDO BALLROOM 210 E. 86th St. and 3rd Ave. New York City RE 4-7335

MEI TING RESTAURANT 2 East Jericho Tpke. Huntington Station, L.I. Chinese-American Cuisine at its very best Wines & Liquors — Facilities for small private Parties Member of Diners' Club For reservations call HA 3-5937

BAKERIES RAY'S ITALIAN BAKERY 45 Railroad Ave., Valley Stream, L. I. — Fresh Bread and Rolls baked daily on our premises. Deliveries made to homes and stores, schools and churches. CO 2-7610

CLEANERS RICHMOND CLEANERS Free Pick-Up and Delivery Service. Expert work on Wedding Gowns, Slip Covers - Laundry and Shirts. We operate our own Plant. Formal Wear to Hire. — Michigan 1-0303. 112-08 Liberty Avenue Richmond Hill, L. I.

REAL ESTATE Astoria 2 Family Brick 6 and 6 Rooms Apartments, Near Station and Shopping Price \$34,900. Come in and tell us your needs Open Sundays, 1 to 5 P.M. GENOVESE REALTY 37-20 Astoria Blvd RA 8-1120

HOTEL FOR SALE BELMAR, N. J. 20 rooms, 5 baths, large dining room; garage, storage room. Owner retiring after 35 years. Reasonable. 201 681 - 9741

College Point St. Fidelis Parish 'BIG SPECIAL' (3) New Solid Brick RANCH TYPE HOMES 3 Bedrooms; modern conveniences. 125-15-17-19 Fifth Avenue FL 8-9349 or FL 8-5535

SKLYPAI aukštoji, sausoji vietoj \$749.00 už akrą Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbotvės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island saloje galimybės didelės — guduris pinigų investuoti tai gerai žino. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$99, dabar \$5000. Sunku patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigus į augantį Long Island. Nepraleiskite šios aukštos progos — Pirkite tuojau pat!

INVESTUOKITE DABAR! Three Land Offices: 729 Jericho Turnpike, Route 25, three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. — K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc. 45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp. Paskubina siuntinį draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį Licensed by V O Vneshposiltorg SIUNTIINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway Tel. 268-0068
BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 6-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 4-2566
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av. Tel. 233 8030, 246 0215
IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street AW 8-2868

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTIINIS — gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc. 118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525 Cor. DELANCY, N. Y. C.

Krautuvs atviro kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak. S. Beckensteinio krautuose kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas PRANAS BRUCAS, savininkas 86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVEM, SUSIRINKIMAM IR KITLEM POBOVIAM Salėje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKUS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077

buvisi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. Stagg 2-4329 Papigintomis kainomis primame užsakymus VESTUVEMS ir POBOVIAMS Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius — We take all orders special price for Weddings and Parties — Home-Made Bologna

WEISS & KATZ, INC. 187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130 DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA — DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ — Vyrų ir moterų eilutėm, apsiustam, suknelėm ir kt. Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižūrėti.

WINTER GARDEN TAVER' Inc. VYTAUTAS BELECKAS Savininkas Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polediniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. Evergreen 2-6440

A + A Teisininkui PETRUI RIBOKUI mirus, liūdinčias žmoną ir dukterį nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimė Bronė ir Antanas REVENTAI

Mylimam vyrui ir tėvui A + A PETRUI RIBOKUI mirus, giliam liūdesy likusias žmoną Elzbieta ir dukrą Vidą nuoširdžiai užjaučia New Yorko Ateitininkai Sendraugiai ir Studentai

Pulk. EDUARDUI KRIAUNAČIUI mirus, Sofijai Kriaunaitienei ir Jonynų šeimai gilią užuojautą reiškia L. D. SIEMAŠKOS A. DANIŪNIENĖ

E. KRAUNAČIUI mirus, p. Kraunaitienę, p.p. Jonynų šeimą ir kitus jo artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė STASKEVICIAI

Sofijai Kriaunaitienei, Aldonai ir Kęstučiui Jonynams, dėl Pulkininko EDUARDO KRIAUNAČIO mirties, netekus vyro, tėvo, uošvio ir senelio, širdingą užuojautą reiškia Vytautas ir Janina JONYNAI

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

Lietuvių dienos komitetą pasaulinei parodai New Yorke sudaro apie 21 narys. Komitetas ir jo komisijos dažnai posėdžiauja. Informacijos komisija pasipildė kun. St. Valiušaičiu. Butų komisija prašo iš anksto registruotis, kas nenumato pats gauti nakvynės. Komiteto išdėstymas A. Šetikas (84-11 101 St. Richmond Hill 18, N.Y.) prašo visų prisidėti bent nedidele auka.

Angelių Karalienės parapijos piknikas bus liepos 12, sekmadienį, National Home Picnic Grounds, 108-11 Sutphin Blv. Jamaica, L.I. Bus galima susitikti draugų ir laimėti dovanų.

Vida Ribokaitė, pernai magistro laipsniu baigusi New Yorko universitetą ir nuo praėjusio rudens pradėjusi dirbti garsioje Saks krautuvėje Penktoje Avenue, nuo birželio pradžios buvo pakelta į vienos skryčiaus padėjėjas (assistant buyer). Praėjusiais mokslo metais ji buvo New Yorko studentų ateitininkų draugovės valdybos narė socialiniam reikalui. Liepos 4 išskrido į Omahą, kur pasimirė jos tėvelis Petras Ribokas, buvęs Lietuvoje ypatingų bylų tardytojas.

Lietuvos atsiminimų radijo ir Rūtos atsamblio piknikas New Yorko lietuviams bus rugpjūčio 2 lenkų tautiniam parke Jamaica (108-11 Sutphin Blv.). Pikniko pradžia 1 val. popiet., šokiai nuo 5 val. vak. Meninė programa prasidės 4 val.

V. Sidzikauskas, dr. B. Nemickas, R. Kezys ir J. Šlepetys, LB IV tarybos nariai — liepos 25-26 išvyksta į Clevelandą pirmam naujam tarybos posėdžiui.

Dail. Vytautas K. Jonynas su šeima atostogauja Garmaus vasarvietėje Pennsylvanijoje. Darbininkui siūnia linkėjimus. Rašo, kad gražūs vaizdai, gausu pramogų, puikus maistas.

Petras Paužalis birželio 13 tragiškai mirė Sibire. Jo sesuo L. Gudeliene gyvena Bronxe, N.Y. Už velionio sielą mišios buvo pranciškonų koplyčioje liepos 2.

Pulk. Edvardui Kraunaičiui mirus, vietoj viešos užuojautos poniai Sofijai, dukrai Aldonai, žentui Kęstutui ir anūkams Liet. Moterų Klubas pasiuntė 5 dol. auką Balfui.

Balfo įstaiga, Centro raštinė, atidaro kasdien 9 val. ryto ir uždaro 5 val. popiet. Ji taip pat veiks ir vasarą; reikalų vedėjai atostogaujant (liepos 4-24) raštinėje dirbs sekretorė, o sekretorei atostogaujant, raštinėje būdės reikalų vedėjas. Balfo Centras priima aukas ir rūbus bei teikia šalpos ir imigracinės informacijos. Centro adresas: 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211 (netoli Williamsburgo tilto), telef. EV 7-1422.

Irena (Mikulskytė) ir Algirdas Eitmanai, gyveną 74 Haverhill Ave., West Paterson, N. J. birželio 21 sulaukė dukrelės, kuriai duotas Rasos Marijos vardas. Tėvai taip pat augina dviejų metų sūnelį Liną.

R. Saldaitienė, dantų gydytoja, nuo liepos 4 išvyko atostogų ligi liepos 20.

Balfo narių vėjus New Yorko. New Yorko Balfo skyriaus valdyba perkelė iš savo kasos į Centro išdą 1,140 dolerių. Tai liekana 1963-64 metų veiklos. Tuo tarpu New Yorko tera tik 140 užsimokėjusių Balfo narių. Skyriaus valdyba pasiryžė vasaros metu praveisti narių verbavimo vėjų. Nario mokesčio Tuo tarpu New Yorke tera ma sumokėti Balfo Centro arba bet kuriam valdybos nariui J. Šlepečiui, J. Jankui, V. Dovydaičiui, E. Kulber ir M. Virbickiene.

Tėvas Pranciškus Giedgudas, O.F.M., Darbininko spaustuvės vedėjas, nuo liepos 5 yra išvykęs atostogų.

Aleksandras Mickevičius, Darbininko skaitytojas, birželio 30 išskrido į Europą trim savaitėm atostogų. Dukra Lina su anūkėmis Rūta ir Gintare suruošė išleistuves; dalyvavo artimi kaimynai. Sūnus Vytautas, baigęs mokslo magistro laipsniu, dirba Kalifornijoje.

Kun. L. Jankaus prašymas. Į mane nuolat kreipiasi įvairių organizacijų atstovai, valdžios žmonės ir hierarchai, prašydami Sibiro maldaknygių rinkinio. Deja, jau senokai nebeturiu pirmos angliškos laidos (su fotostatine kopija) ir pirmos lietuviškos laidos. Jei kas turėtų, maloniai prašau praleisti man bendram labai arba už atlyginimą. Rašykite: 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211.

MAIRONIO šeštadieninės mokyklos mokiniai ruošiasi lietuvių dienai pasaulinėje parodoje. Nuotr. R. Kisieliaus.

BOSTONO DIENRAŠTIS APIE SIBIRO MALDAS

Birželio bausių trėmimų minėjimas Bostone birželio 21, sekmadienį, šiemet buvo ypatingas. Mišias šv. Petro lietuvių bažnyčioje aukojo ir pamokslą apie kenčiančią Lietuvą pasakė Vasario 16 gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas. Popiet Piliiečių Draugijos salėje kalbė-

jo Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus. Abu iš vakaro lankėsi pas Bostono kardinolą Richardą J. Cushingą. Ta proga žurnalistas David Ellis parašė jautrų straipsnį "Boston Herald" dienraštyje. Priminė 1941 metų bausių trėmimus, kančias Sibire ir tose kančios gimusias

"Skausmo vaikų" maldas. Taip pavadino Sibiro lietuvių maldaknygę; priminė, kad ji išversta į daugelį kalbų, net ir kinų. Užsiminė apie mergaičių liūdesį, kad jos netekusios "brangiausio perlo iš perlų — laisvės", bet ir pabrėžė tvirtą jų tikėjimą bei pasitikėjimą Dievu. Be to, televizijos 7 kanalas davė pasikalbėjimą su kun. L. Jankum. Minėjime jis buvo pasveikintas ryšium su 25 metų kunigystės sukaktimi. Vasario 16 gimnazijai surinkta 800 dol. aukų. Gimnazijos direktorius išreiškė ypatingą padėką J. Vembrei ir L. Lendraičiui, kurie vadovauja nuolatiniam aukotojų rateliui. Meninę programą išpildė sol. B. Povilavičius, kompoz. J. Kačinskas, Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė, jau na deklamatorė B. Adamavičiūtė. Minėjimu rūpinosi ir jį pravedė LB apylinkės pirm. S. Griežė-Jurgelevičius.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju New Yorko vyrų chorui ir dirigentui muzikui V. Baltrušaičiui už užprašytas šv. Mišias bei man asmeniškai suteiktą užuojautą, ne tekus brangios motinos.

Edvardas Karmazinas

Ieškomi Petras Balčiūnas ir Paulė Balčiūnienė-Simavičiūtė, abu apie 60 metų, iš Lietuvos pasitraukę 1944, į JAV atvykę iš Vokietijos. Ieško Eugenija Čemaskienė, RD 2, Box 214 a., Larabee Blvd., Lakewood, N.J. 10871.

Woodhavene išnuomojamas baldais apstatytas butas iš 3 kambarių su moderniška vonia. Pageidaujamas vyras. Teirautis VI 6-3594.

New Yorko draugovės nauja valdyba

New Yorko studentų ateitininkų draugovės paskutinis prieš atostogas susirinkimas įvyko birželio 20 Kazickų vasarvietėje, East Hampton, L. I. Studentai anksti susirinko. Keltą valandų smagiai praleido pajūryje, vieni besportuodami, kiti šiaip beilsėdamiesi po savaitės darbų. Apie 5 valandą visi grįžo į Kazickų namus susirinkimui. Po einamųjų reikalų, kurie rišosi su Amerikos lietuvių kongresu ir šios vasaros SAS stovykla, Albinas Gražiūnas skaitė paskaitą, nagrinėdamas nepriklausomos Lietuvos politinių organizacijų įsikūrimą ir jų pagrindus. Po paskaitos studentai ilgai diskutavo iškelto klausimo.

Išrinkta 1964-65 mokslo metų nauja draugovės valdyba ir kontrolės komisija. Kontrolės Komisija sudaryta iš Vitos Tallat-Kelpšaitės, Salvinijos Gedvilaitės ir Algio Liaugaudo. Valdybon įėjo: pirm. Petras

Kun. R. Krasauskas, Katalikų Mokslo Akademijos reikalų vedėjas, atvyko iš Romos rūpinis Akademijos suvažiavimu. Suvažiavimas bus rugsėjo 5-7 Fordhamo universiteto patalpose. Svečias sustojo Patersono lietuvių parapijos klebonijoje, kur vasaros metu pavaduos vietos kunigus.

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Antanas Mėšlis, S.J., S.J., Bostono jėzuitų kolegijos profesorius, po ilgos ligos mirė liepos 1 šv. Elzietos ligoninėje. Liepos 4 palaidotas vienuolyno kapinėse Weston, Mass. Velionis ilgą laiką buvo žvaigždės redaktorius.

Kun. Albinas Janjūnas šv. Petro parapijos vikaras, išvyko 4 savaitėm atostogom.

Audronė Barūnaitė, kuri Emanuelio kolegijoj studijuoja kalbas, pernai vokiečių kalbai pagilinti vasaros atostogas praleido Vokietijoje, o šiais metais išvyko į Perų, Pietų Amerikon, pagilinti ispanų kalbos.

Rita Ausiejūtė susižiedavo su Vygintu Girnium. Girnius gyvena Kalifornijoje. Jis buvo atvykęs pas savo dėdę dr. Jurgį Gimbutą. Čia įvyko ir sužadėtuvių.

Povilas Šimkus, gimęs ir užaugęs Amerikoje, Worcester Telegraph laikraštyje rašo apie savo apsilankymą Lietuvoje. Nors inturistas (įstaiga, kuri prižiūri atvykusius) nenorėjęs daug rodyti, bet tą, ką jis matęs, pakanka. Žmonės ten uždriba mažai. Kainos labai aukštos. Tačiau Lietuvos miestų žmonės apsiirengę geriau nei atvykusieji iš Rusijos. Bažnyčios pilnos žmonių. Jaunimas provakarietiškas. O apie Chruščiova sakoma, kad jis sėja Sibiro plėšiniuose, bet derlių ima Kana-doje ir Amerikoje.

Vilniaus krašto lietuvių Bostono skyrius išsirikino naują valdybą: pirmininkas Antanas Matjoška — pirm. Sekretorė Veronika Kulbokenė, išdinininkas Antanas Andriulionis.

Lionginas Švelnys organizuoja Bostone vyresnio amžiaus Lietuvos vyčių-sendraugius.

Lietuvių Enciklopedijos naujas adresas: 357 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Happy and joyous 4th of July to all our friends and customers
GARDEN CAFE
No Cover — No Minimum
Dancing nightly until 4 AM
Luncheon - Dinners
125 E. 15th Street
New York City
OR 4-7240

Happy and joyous 4th of July to all our friends and customers
LYN'S COFFEE SHOP
Fine Food and Service
58 West 48th Street
New York City, N.Y.
LT 1-3713

SKALBIMO MAŠINŲ
(Washing Machines)
ir
SALDYTUVŲ
(Refrigerator)
mechanikas, sąžiningai ir gerai atlieka darbus.

JONAS BLAŽEVIČIUS

87-83 97th Street
Woodhaven, N.Y.
Skambinti vakarais
VI 7-3195

Lietuviškos

Trejos-Devynierios

padarytos pagal lietuvišką receptą, su prisūntimu kaina \$1.75.

Bendler's Drug Store
2 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN. 06708

VILA

JURATĖ

atidaroma vasarajimui

nuo birželio 27 iki rugsėjo 15

Geras, sveikas lietuviškas maistas, šiltas Atlanto vanduo, 5 min. pėsčiam iki gražaus paplūdimio.
Maloniai prašau užsakyti kambarius iš anksto adresu:

P. O. Box 307
West Hyannis Port
Cape Cod, Mass.
Telefonas:
Hyannis - Code 617-775-9216

Ekonomistas Juozas AUDENAS

a) padeda Investavimų Fondų šeris pirkti, b) sudaro planus jaunesniems žmonėms sistematiniai taupyti ir ateičiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti.
109 Warwick St., B'klyn, N.Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

Vasaros atostogas

be rūpesčių praleisti maloniai kviečiame S. M. Lušų ir B. I. Veitų

MESKOS ir MESKIUKO

42 Beach St., Monument Beach
CAPE COD, MASS.
Tel. 759-3251 (617)

Plačiai žinoma ir visų mėgstama vasaravimo vieta prie Atlanto: Rami aplinka, nešaltas vanduo, puikaus smėlio paplūdimys • Geras maistas, nuoširdus patarnavimas, jauki lietuviškos šeimos nuotaika • Valtis žuvalimui, sail-fish buiravimui, teniso aikštė ir ping-pong stalas • Muzikali piano, Hi-Fi su pokštelių rinkiniu ir Televizija • Tėvams vakare išvykus — prižiūrimi vaikai. Sezonu pradžiai: birželio 20 d. Užsisakymai iš anksto labai pagaidaujami. Iki birželio 20 d. kreiptis: S. M. Lušys, 88-01 104th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. VI 9-1193 (212).
Po birželio 20 — Vilos MESKA adresu.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPYLIČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N.Y.

Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRINAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N.Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N.Y.
Suteikiama garbingas laidojimas
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPYLIČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRameroy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieng ir nakti
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
niausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6494

Mūsų didvyrių lakūnų

DARIAUS ir GIRĖNO

minėjimas bus

šeštadienį, liepos 18

3 val. p. p.

prie DARIAUS - GIRĖNO paminklo

LITHUANICA SQUARE

Union Ave. ir So. 2nd Street, Brooklyn, N.Y.

Invokaciją skaitys kun. dr. ST. VALIUSAITIS

Kalbės:

Lietuvos konsulas ANICETAS SIMUTIS
adv. STEPONAS BREDES, Jr.
mūsų organizacijų ir jaunimo vienetų atstovai.

Himnus giedos solistė LIONĖ JODYTĖ

Pranešinės:

BRONĖ SPUDIENĖ, P. J. MONTVILA, JONAS SALTIS

Nuoširdžiai kviečiame organizacijas dalyvauti su vėliavomis. Prie paminklo bus padėta gėlių. Visų laukiame!

Dariaus ir Girėno Paminklo Komitetas

DARIAUS GIRĖNO minėjime Brooklyne pereitais metais.